

ROOKENQUÊTE 2020

Een rapport voor Stichting tegen Kanker

Oktober 2020

GAME CHANGERS

INHOUD

1. CONTEXT EN BESCHRIJVING STEEKPROEF
2. ROOKGEDRAG
3. STOPPEN MET ROKEN
4. DAMPEN
5. STOPPEN MET DAMPEN
6. ROOKVRIJE OMGEVINGEN
7. KENNIS AFVAL SIGARETTEN
8. LONGKANKERSCREENING
9. CONCLUSIES

CONTEXT & BESCHRIJVING STEEKPROEF

1

Stichting tegen Kanker

CONTEXT

- Stichting tegen Kanker is een Belgische stichting met als missie de strijd tegen kanker.
- Dit onderzoek werd opgezet om gedetailleerde kwantitatieve inzichten te verzamelen over:
 - de **prevalentie van roken en dampen**
 - en om het **draagvlak voor beleidsmaatregelen inzake roken en dampen** te meten

METHODOLOGIE

STEEKPROEF BESCHRIJVING

- Representatieve steekproef van de Belgische bevolking

STEEKPROEF GROOTTE

Rep. Sample n = 3094

QUOTA

- Leeftijd
- Geslacht
- sociaaleconomische klasse
- Provincie

DATA COLLECTIE METHODE

Online

GEM. INTERVIEW DUUR

8 minuten

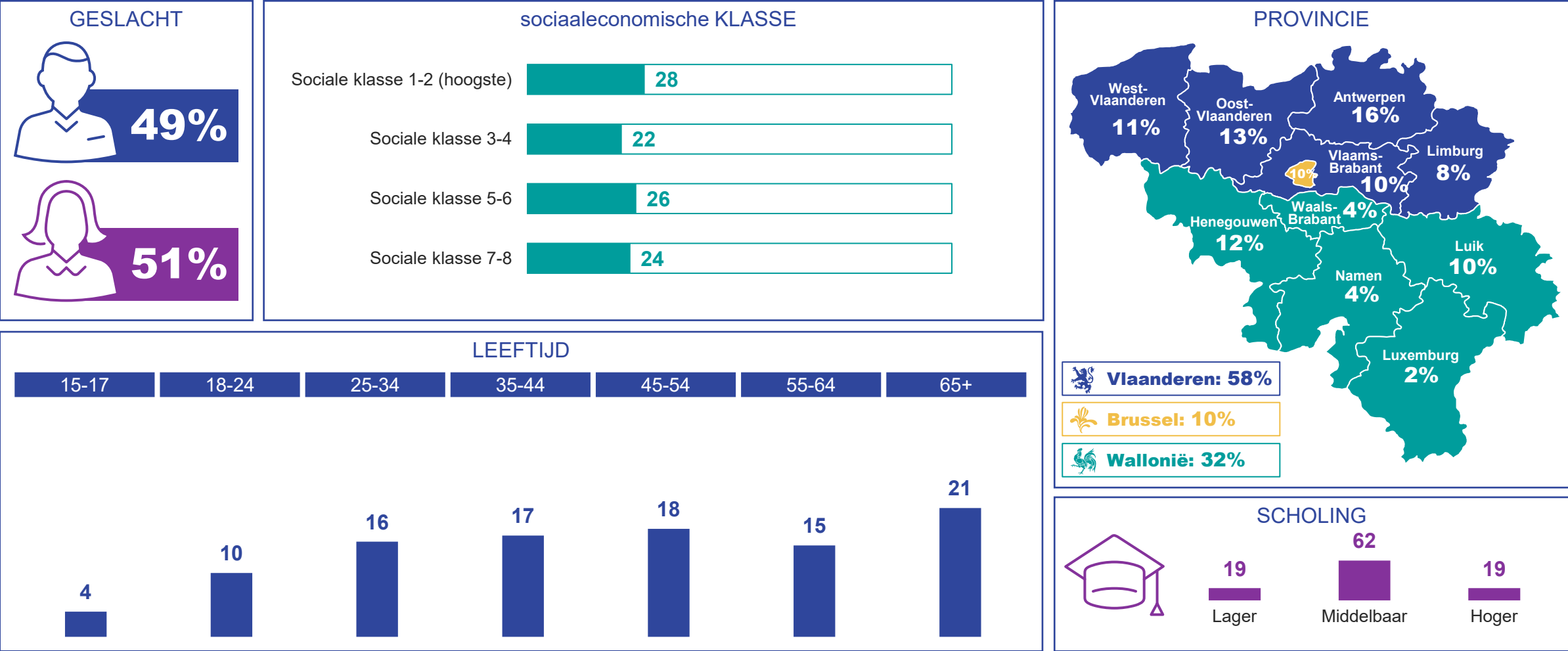
VELDWERK PERIODE

03/09/2020 – 14/09/2020

BESCHRIJVING STEEKPROEF

DE GEWOGEN STEEKPROEF IS REPRESENTATIEF VOOR DE TOTALE BELGISCHE BEVOLKING EN IS VERGELIJKBAAR MET 2019

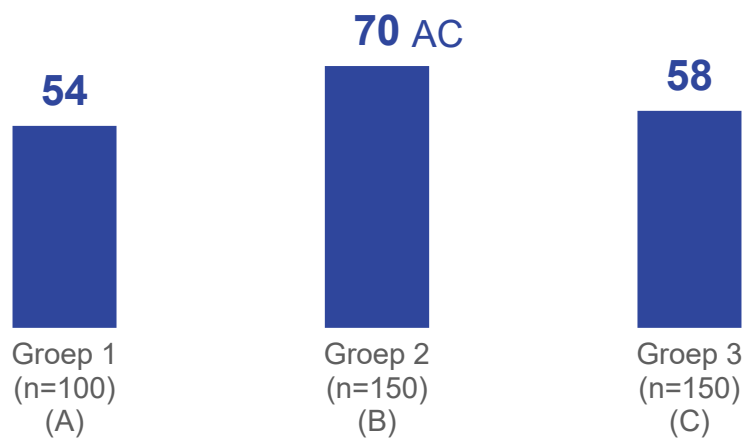
HOE RESULTATEN ANALYSEREN

Alle gerapporteerde resultaten zijn **percentages (%)**, tenzij anders aangeduid.

Kleine steekproeven, i.e. $n < 30$, worden aangeduid met een asterisk (*).

Significante verschillen zijn steeds getest via een significantietoets op 95% betrouwbaarheidsniveau.

- Significante verschillen tussen de vorige wave en de huidige wave worden aangeduid met groene/rode pijlen ↗ ↘ in geval van een positieve/negatieve betekenis.
- Significante verschillen tussen subgroepen zijn aangeduid via A, B, C, ...
 - Verschillen worden steeds aangeduid bij het **hoogste %** in de vergelijking.
 - B.v. de aanduiding AC bij groep 2 duidt op een significant verschil tussen 70% (B) en 54% (A) en tussen 70% (B) en 58% (C).

ROOKGEDRAG

2

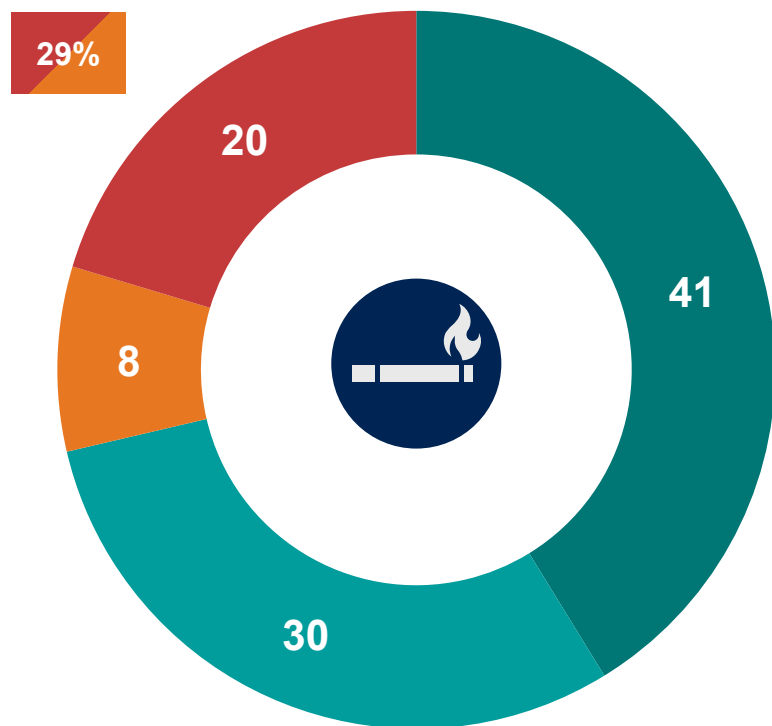

Stichting tegen Kanker

29% van de Belgen geeft aan te roken, 1 op 5 Belgen rookt dagelijks.

OVERZICHT ROOKGEDRAG | ALGEMEEN

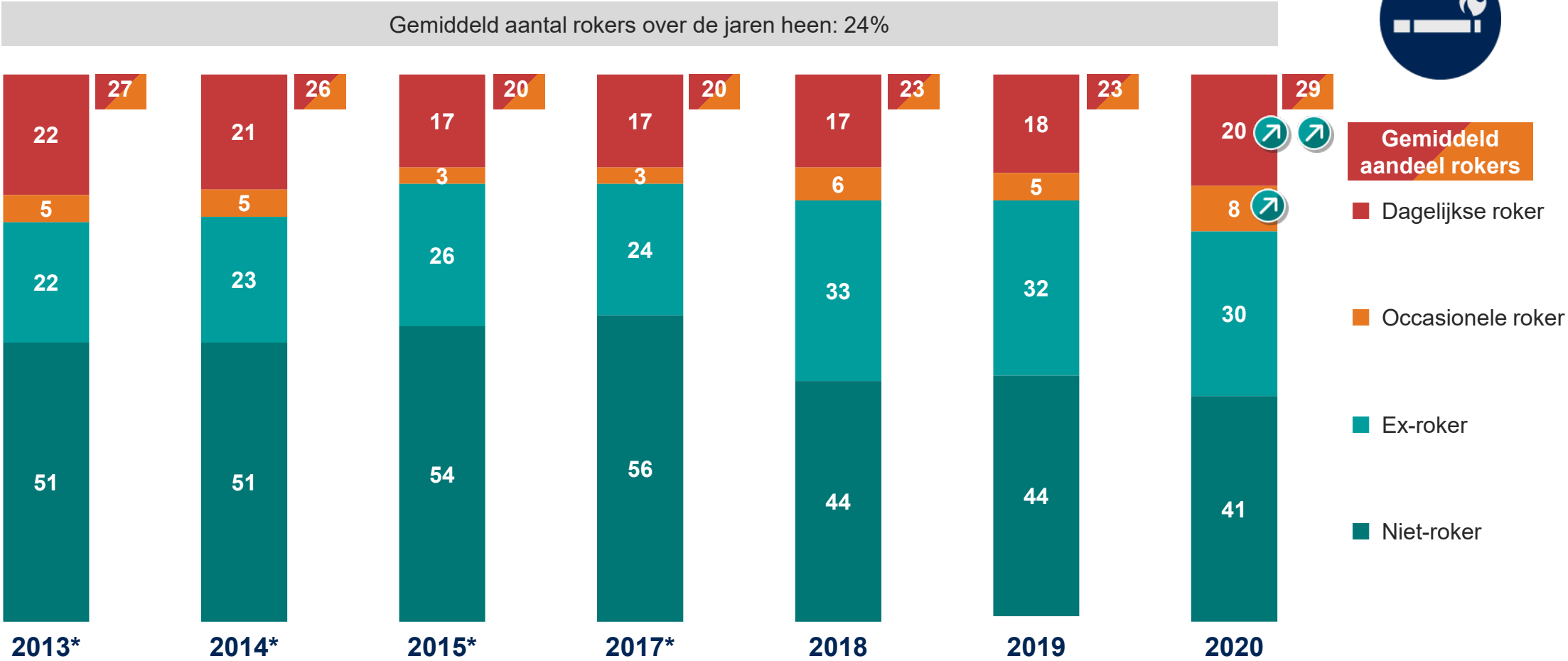
- Dagelijkse roker
- Occasionele roker
- Ex-roker
- Niet-roker

Meer mannen
Tussen 25-64
Vaker in Wallonië dan Vlaanderen
Minder in sociaaleconomische
klasse 1-2

Het aantal rokers ligt hoger dan vorige waves. Het ligt wel in lijn met de kankerbarometer (27%) die werd uitgevoerd in 2019.

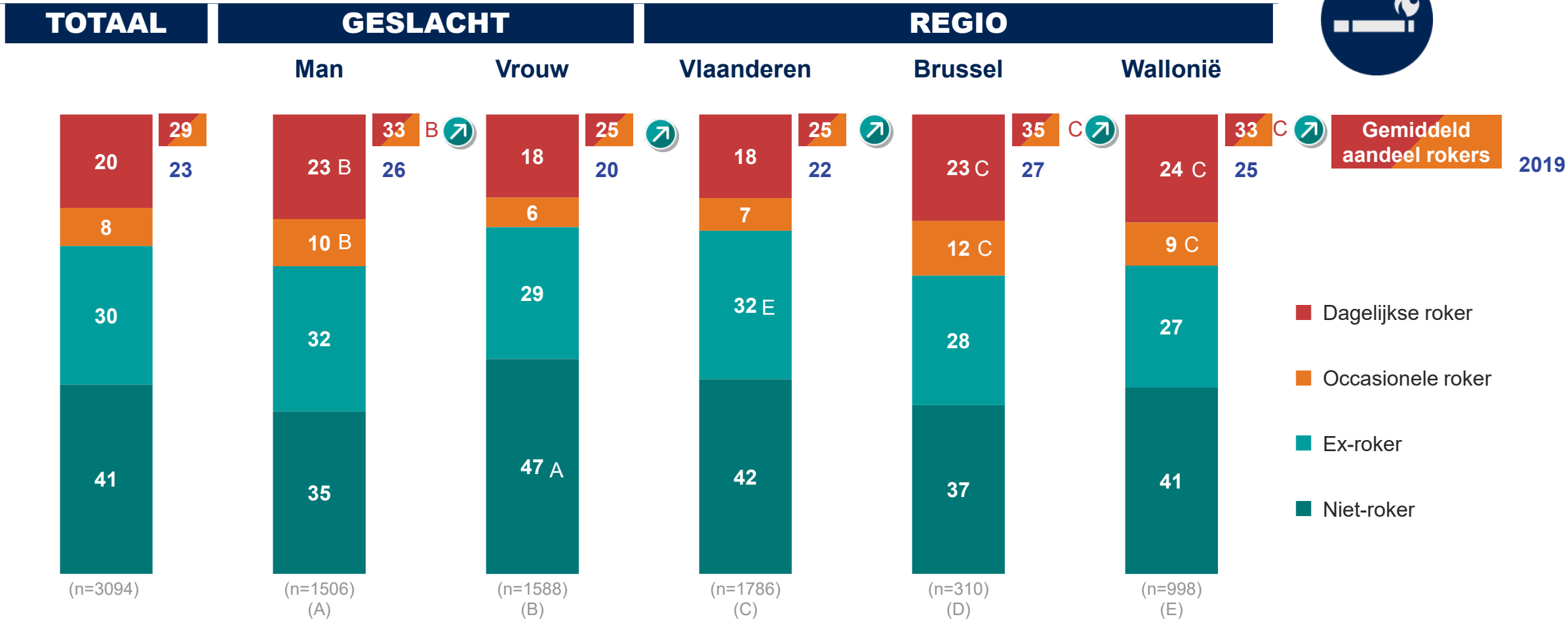
BENCHMARKING ROOKGEDRAG BELGEN | VAN 2013 TOT EN MET 2020

* Van 2013 tot 2017 werd het onderzoek telefonisch uitgevoerd, sinds 2018 online

Minder vrouwen roken en hebben vaker ook nog nooit gerookt. Minder rokers in Vlaanderen.

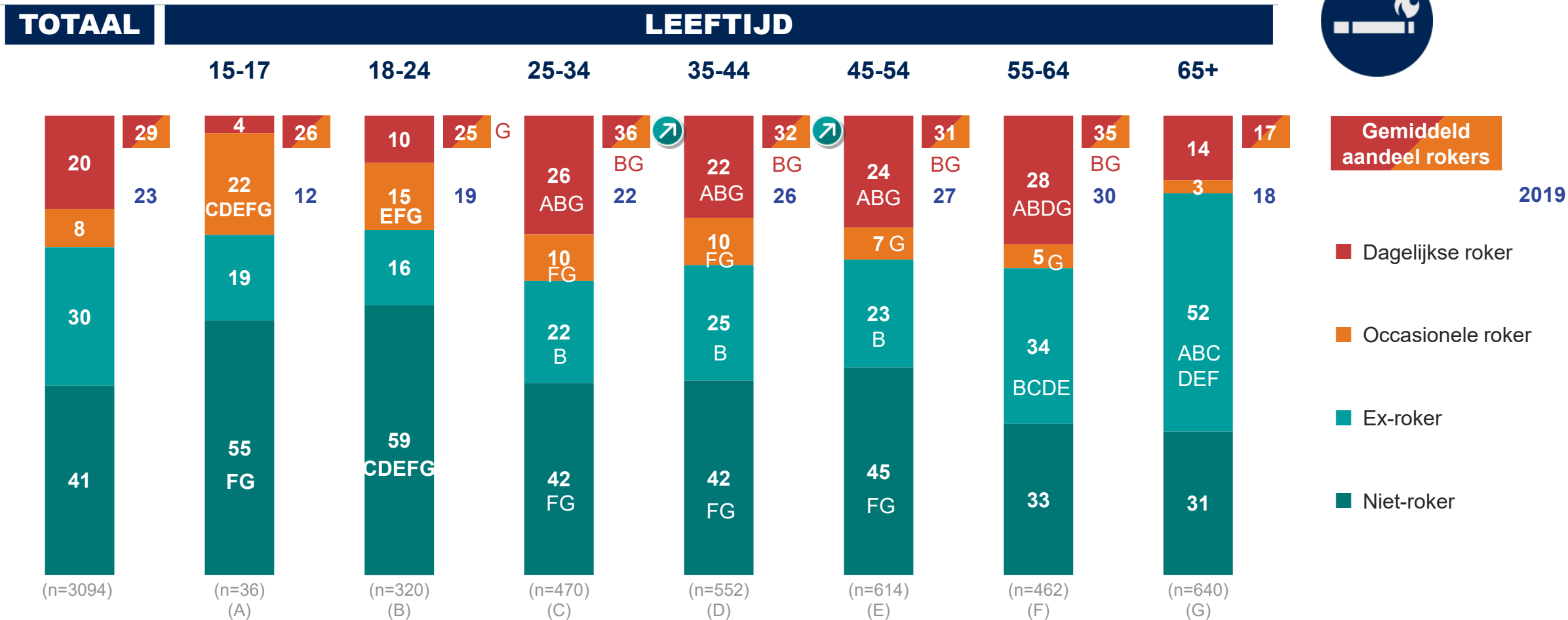
OVERZICHT ROOKGEDRAG | SPLIT NAAR GESLACHT & REGIO

Basis: Totale steekproef (n=3094)
Vraag: Q1. Welke situatie is het best toepasbaar op u? De antwoorden hier slaan op het roken van sigaretten, roltabak, sigaren, cigarillo's of waterpijp; dus niet op elektronische sigaretten.
Significant verschil t.o.v. vorige wave

Minder dagelijkse rokers in de leeftijdsgroepen 18-24 en 65+.

OVERZICHT ROOKGEDRAG | SPLIT NAAR LEEFTIJD

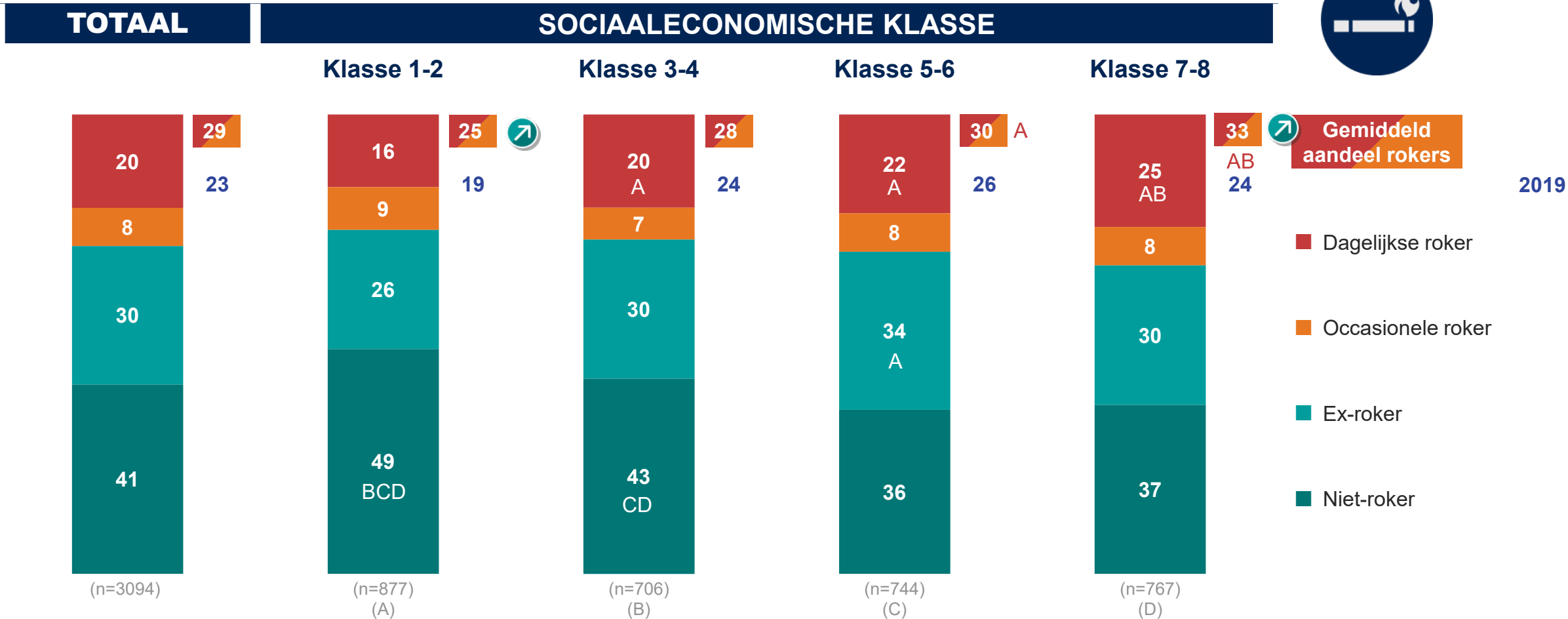
Gemiddeld
aandeel rokers

2019

- Dagelijkse roker
- Occasionele roker
- Ex-roker
- Niet-roker

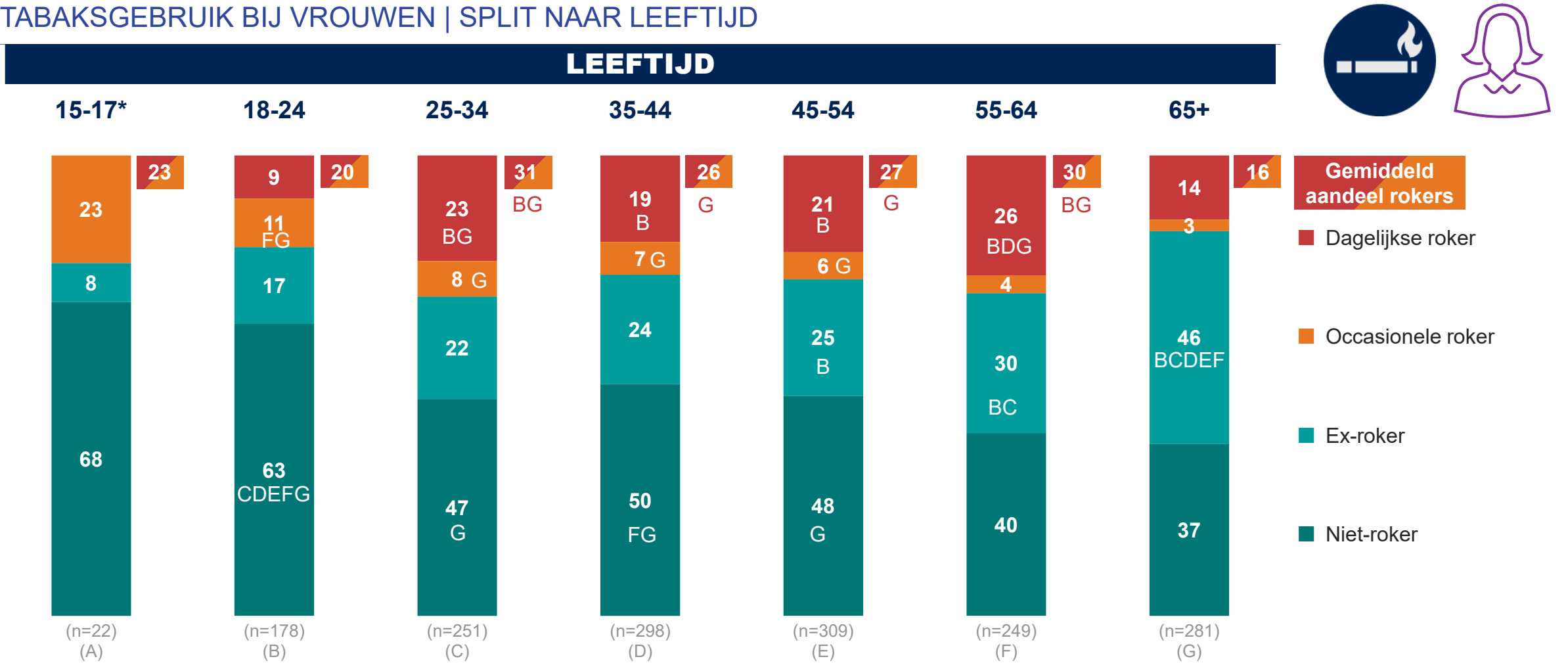
Meer rokers in de laagste sociaaleconomische klasse t.o.v. sociaaleconomische klasse 1-4.

OVERZICHT ROOKGEDRAG | SPLIT NAAR SOCIAALECONOMISCHE KLASSE

Rokende vrouwen bevinden zich vaker in de leeftijdsgroep 25-64 en minder in de jongere en oudste leeftijdscategorie.

TABAKSGEBRUIK BIJ VROUWEN | SPLIT NAAR LEEFTIJD

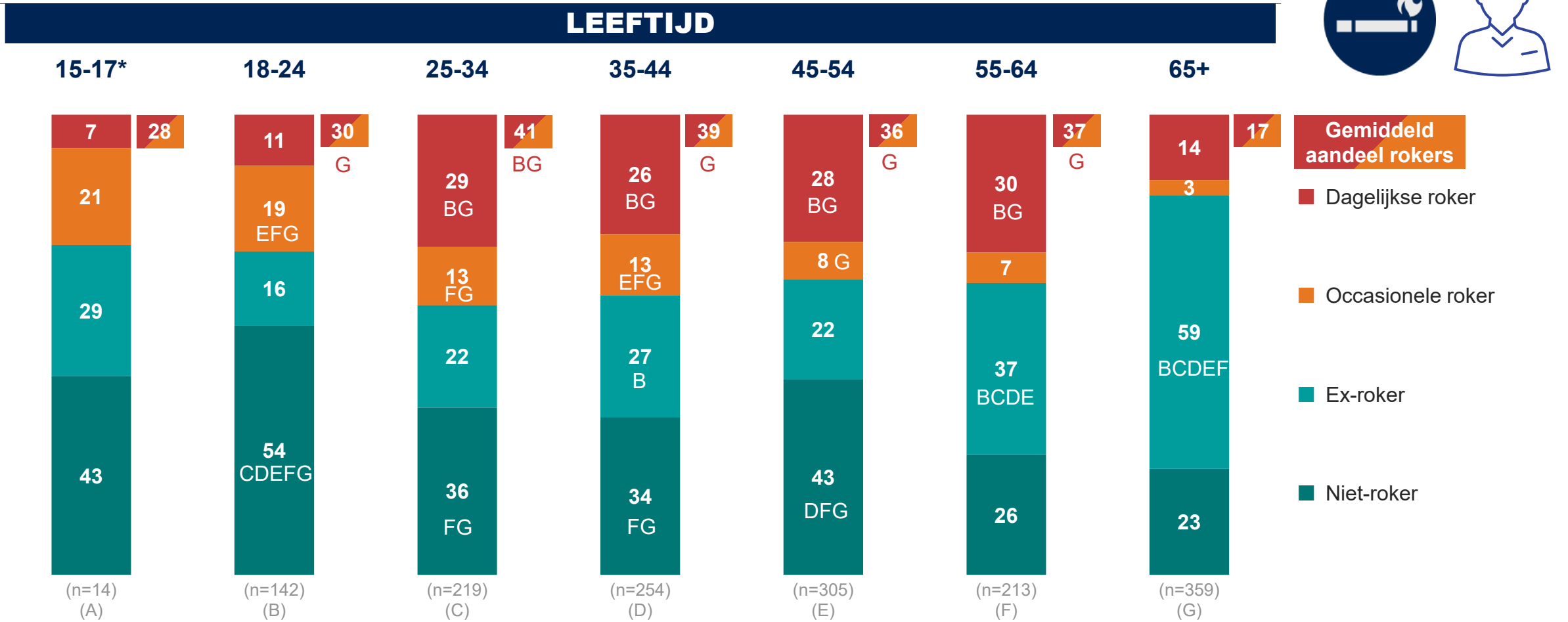

Basis: Vrouwen (n=1653)
Vraag: Q1. Welke situatie is het best toepasbaar op u? De antwoorden hier slaan op het roken van sigaretten, roltabak, sigaren, cigarillo's of waterpijp; dus niet op elektronische sigaretten.
(*) Kleine steekproef

Bij de mannen 65+, vinden we ook beduidend minder rokers terug.

TABAKSGEBRUIK BIJ MANNEN | SPLIT NAAR LEEFTIJD

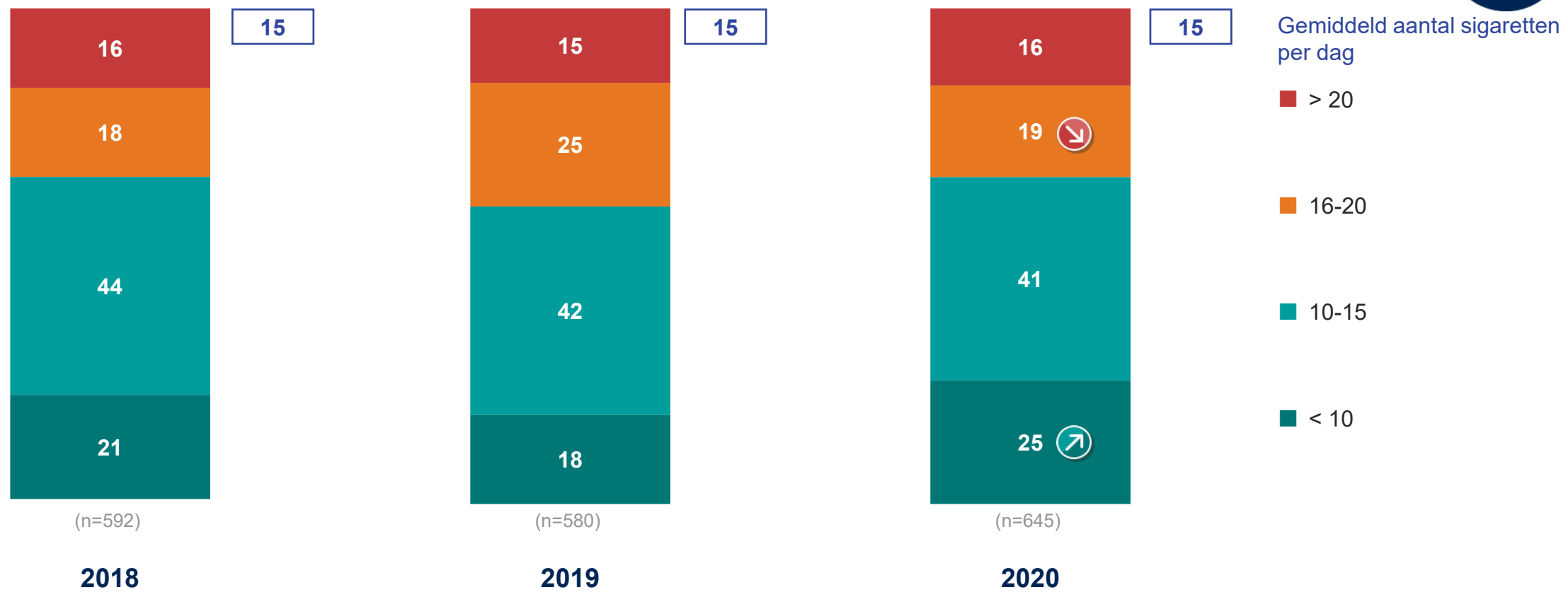

Basis: Mannen (n=1506)
Vraag: Q1. Welke situatie is het best toepasbaar op u? De antwoorden hier slaan op het roken van sigaretten, roltabak, sigaren, cigarillo's of waterpijp; dus niet op elektronische sigaretten.
(*) Kleine steekproef

Gemiddeld rookt een dagelijkse roker 15 sigaretten per dag. In vergelijking met vorige meting is er een grotere groep die minder dan 10 sigaretten rookt.

GEMIDDELD AANTAL GEROOKTE SIGARETTEN PER DAG – DAGELIJKSE ROKERS | EVOLUTIE 2018 – 2020

55-65 jarige dagelijkse rokers roken gemiddeld meer sigaretten, ongeveer 18 sigaretten per dag.

GEMIDDELD AANTAL GEROOKTE SIGARETTEN PER DAG – DAGELIJKSE ROKERS

	TOTAAL	GESLACHT		REGIO		
		Man	Vrouw	Vlaanderen	Brussel	Wallonië
	(n=645)	(n=345) – (A)	(n=300) – (B)	(n=330) – (C)	(n=72)– (D)	(n=243) – (E)
< 10	25	26	23	25	39EC	21
10-15	41	39	43	43	37	40
16-20	19	17	21	17	16	22
> 20	16	18	12	16	8	18D
Gemiddeld aantal sigaretten	15	15	14	15D	12	16D

	TOTAAL	LEEFTIJD						
		15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
	(n=645)	(n=1)* – (A)	(n=33) – (B)	(n=121) – (C)	(n=122) – (D)	(n=149) – (E)	(n=129) – (F)	(n=90) – (G)
< 10	25	-	39DF	29I	21	23	17	28
10-15	41	-	30	44	53BEFG	41	35	37
16-20	19	-	19	16	17	19	21	22
> 20	16	-	12	11	9	17	28CDEG	13
Gemiddeld aantal sigaretten	15	-	13	14	14	15	18BCDEG	14

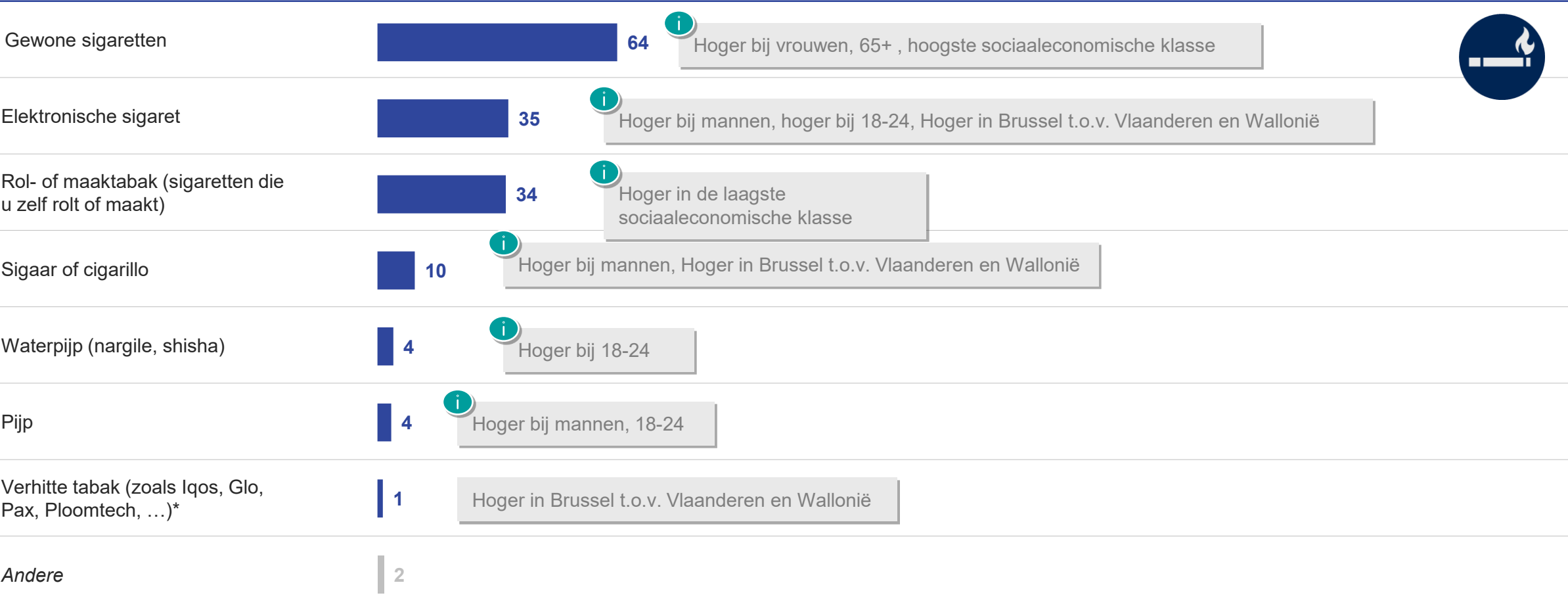
Dagelijkse rokers in de laagste sociaal economische klasse roken gemiddeld meer sigaretten.

GEMIDDELD AANTAL GEROOKTE SIGARETTEN PER DAG – DAGELIJKSE ROKERS

		TOTAAL	SOCIAALECONOMISCHE KLASSE			
		(n=645)	Klasse 1-2 (n=139) – (A)	Klasse 3-4 (n=142) – (B)	Klasse 5-6 (n=166) – (C)	Klasse 7-8 (n=198) – (D)
< 10		25	35 CD	24	23	20
10-15		41	43	42	43	37
16-20		19	15	17	24	17
> 20		16	8	16 A	10	26 ABC
Gemiddeld aantal sigaretten		15	12	15 A	15 A	17 ABC

De meeste rokers roken gewone sigaretten en dit zijn voornamelijk vrouwen, 65-plussers en personen uit de hoogste sociaaleconomische klasse.

GEBRUIK TYPE TABAKSPRODUCT

Gebruik van gewone sigaretten is iets gedaald in vergelijking met 2019.

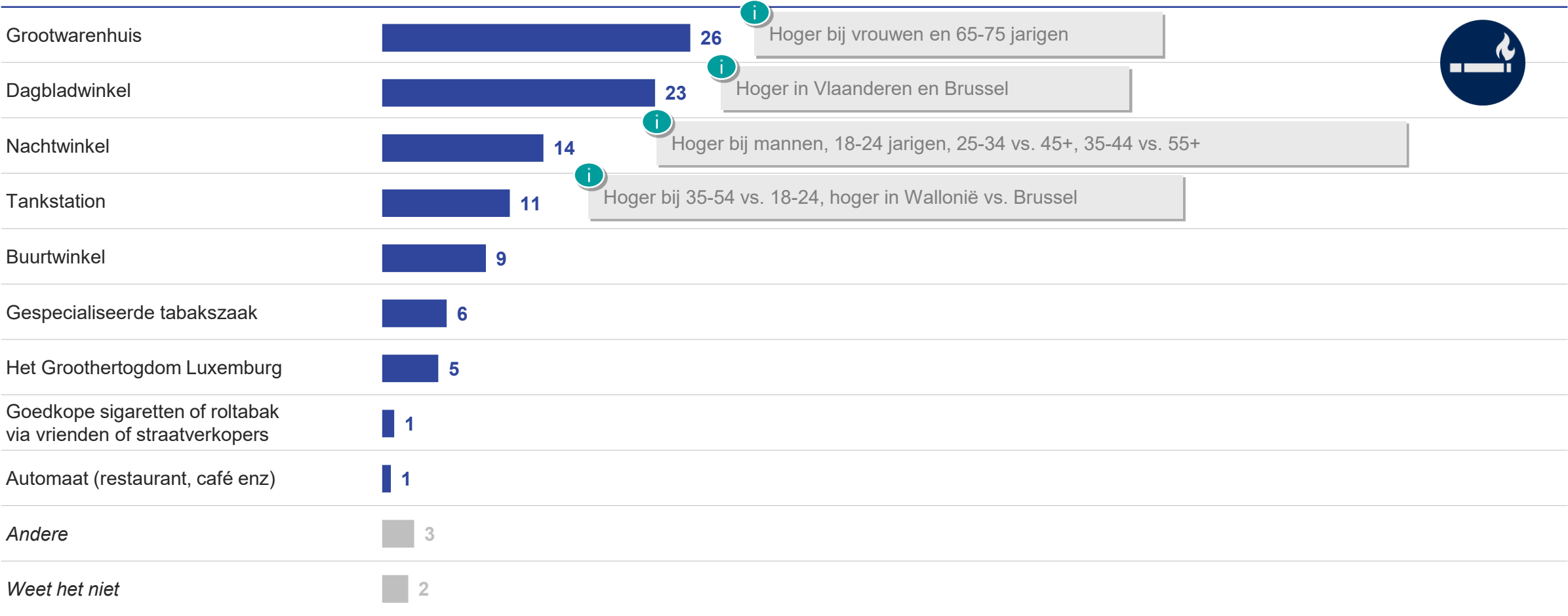

GEBRUIK TYPE TABAKSPRODUCT | EVOLUTIE 2018 – 2020

	JAAR		
	2018 (n=863)	2019 (n=975)	2020 (n=980)
Gewone sigaretten	64	68	64
Elektronische sigaret	32	33	35
Rol- of maaktabak (sigaretten die u zelf rolt of maakt)	37	37	34
Sigaar of cigarillo	9	9	10
Waterpijp (nargile, shisha)	3	4	4
Pijp	2	3	4
Verhitte tabak (zoals Iqos, Glo, Pax, Ploomtech, ...)*			1
Andere	6	6	2

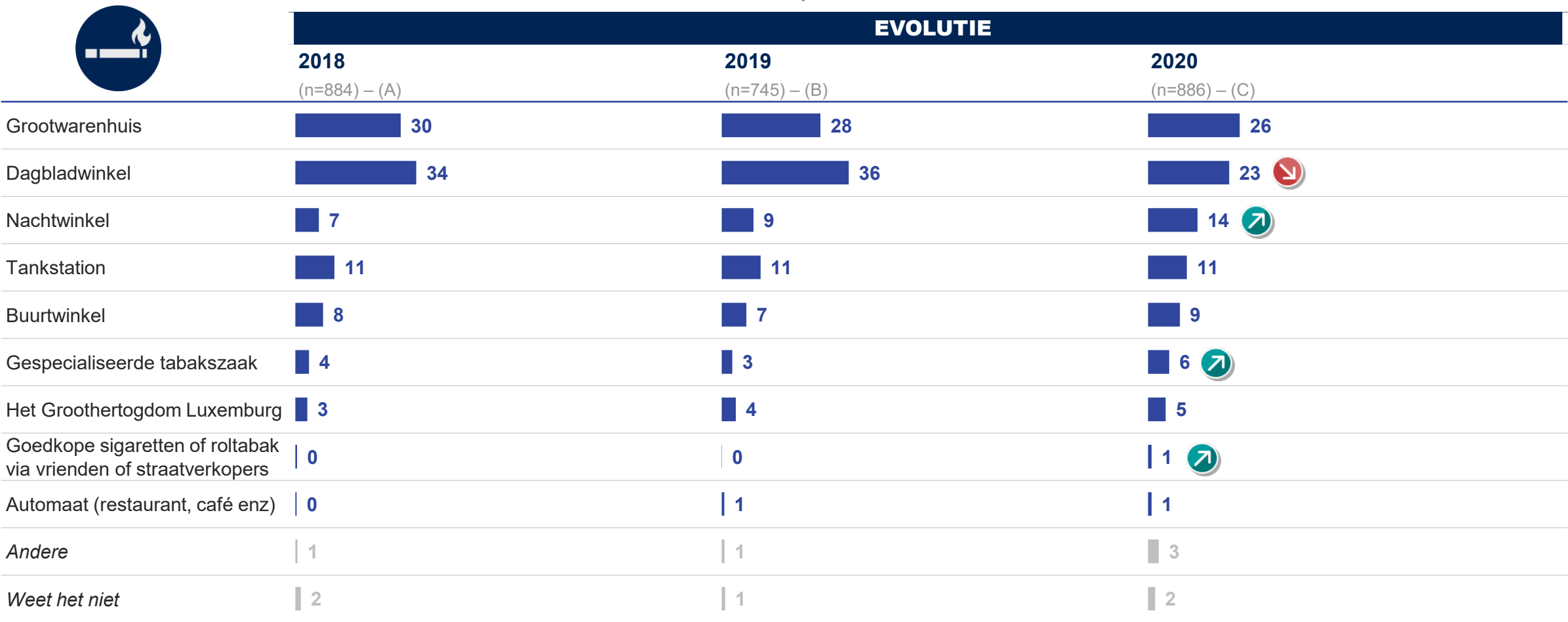
Sigaretten worden het vaakst in het grootwarenhuis of in de dagbladwinkel gekocht. De nachtwinkel is populair bij mannen en bij jongeren.

WAAR LAATSTE PAKJE SIGARETTEN/ROLTABAK GEKOCHT

De dagbladwinkel heeft wat aan populariteit ingeboet, terwijl men iets vaker naar de nachtwinkel gaat.

WAAR LAATSTE PAKJE SIGARETTEN/ROLTABAK GEKOCHT | EVOLUTIE 2018 – 2020

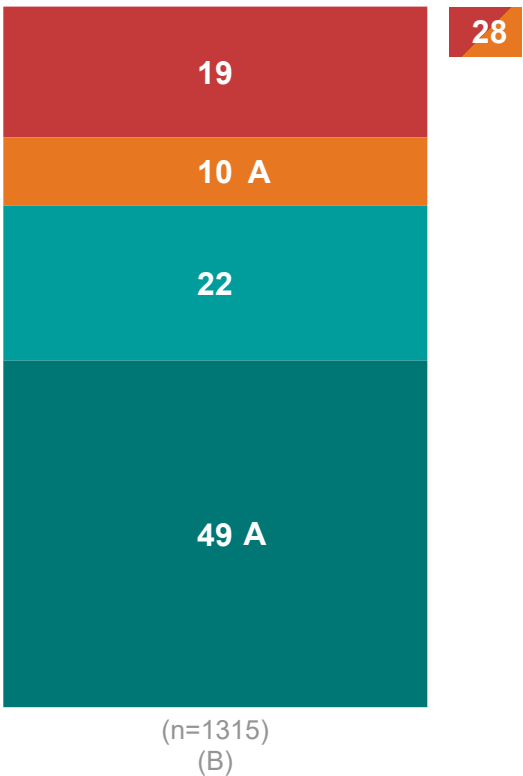
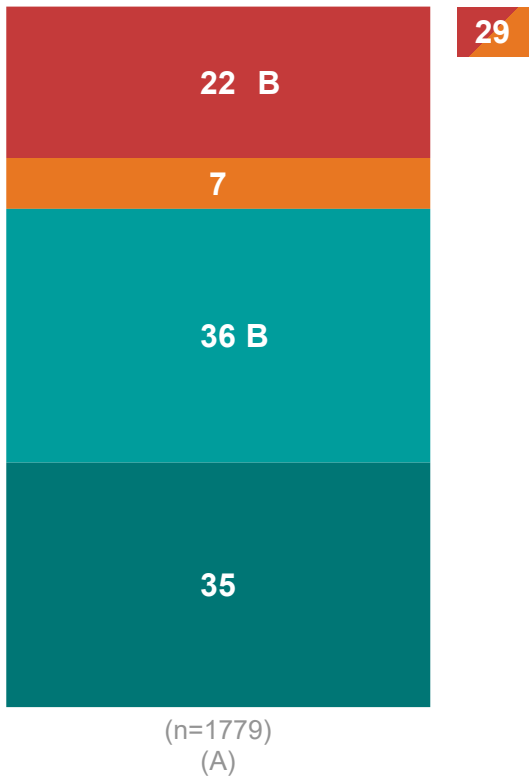

Bij gezinnen met kinderen zien we vaker dagelijkse rokers.

ROOKGEDRAG | KINDEREN

MET KINDEREN

ZONDER KINDEREN

Gemiddeld
aandeel rokers

Dagelijkse roker

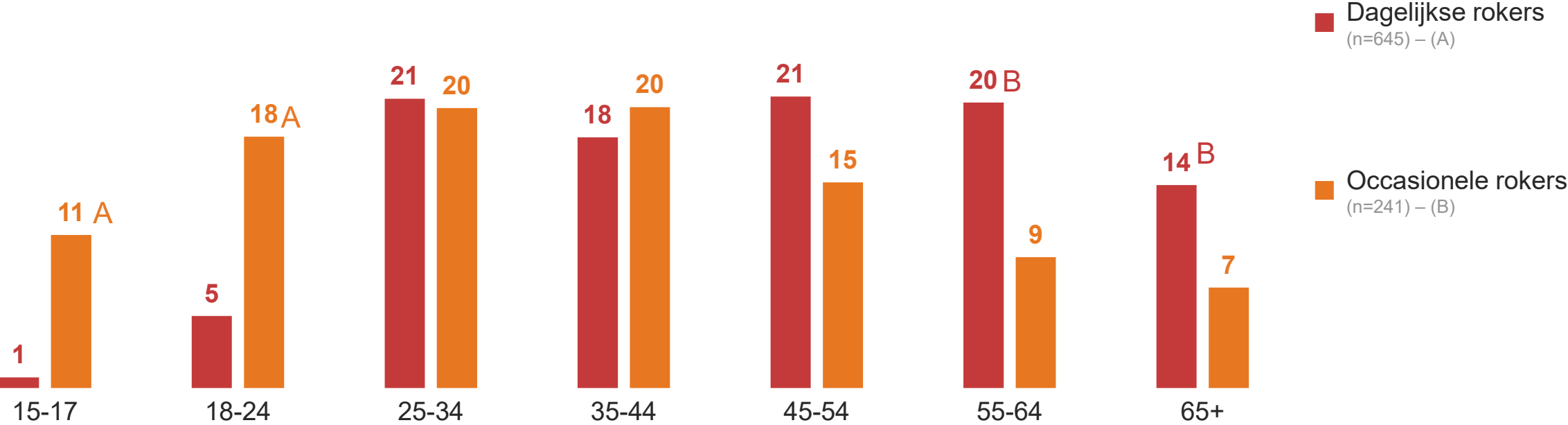
Occasionele roker

Ex-roker

Niet-roker

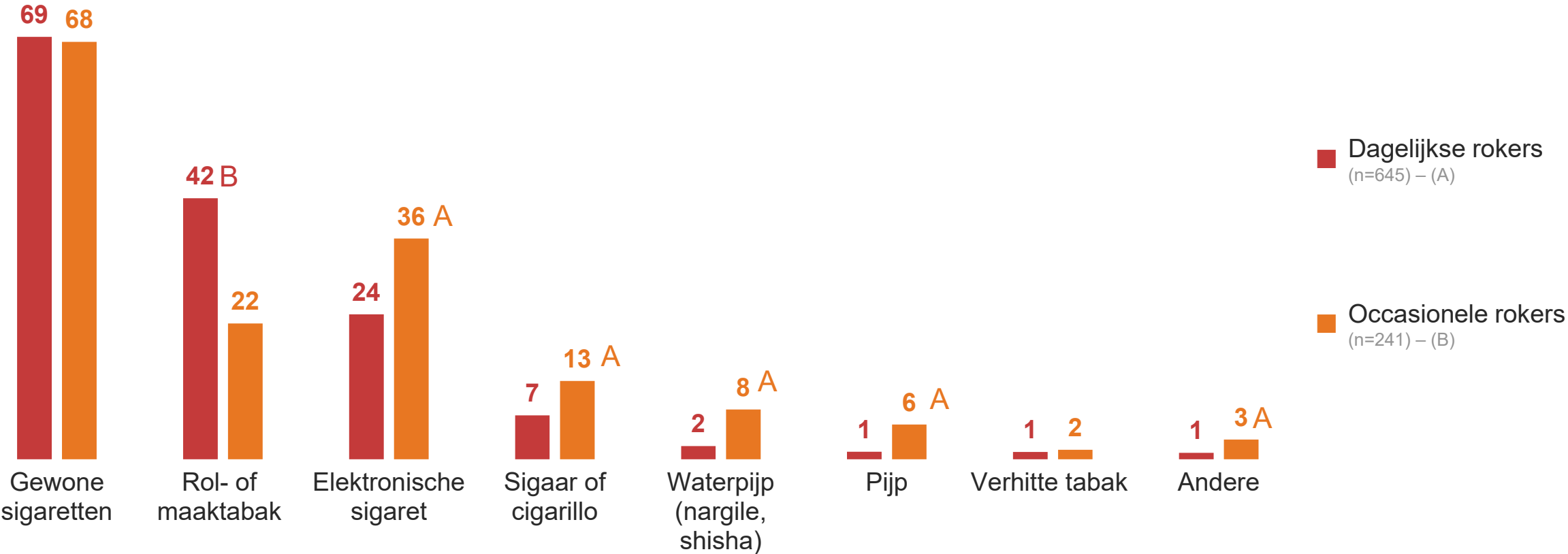
Dagelijkse rokers zijn ouder (25-64) dan occasionele rokers.

DAGELIJKSE VS. OCCASIONELE ROKERS | SPLIT NAAR LEEFTIJD

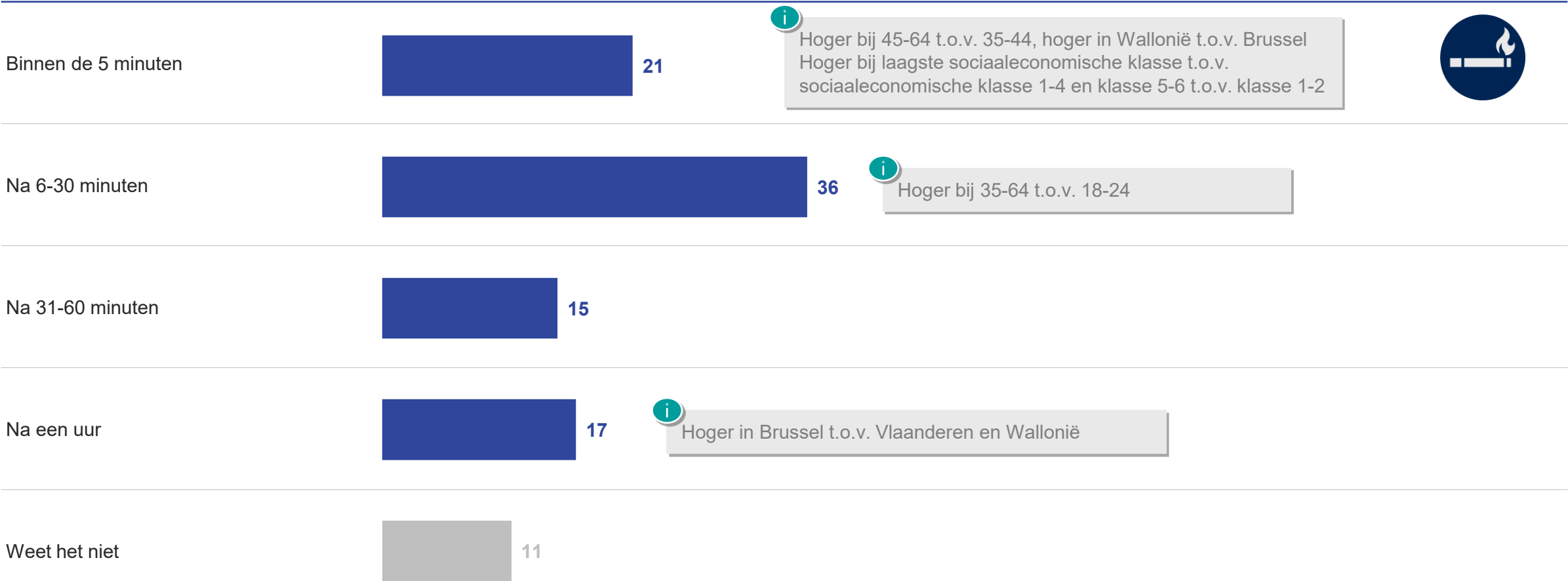
Dagelijkse rokers opteren ook vaker voor rol-of maaktabak, terwijl occasionele rokers ook vaker een elektronische sigaret gebruiken.

DAGELIJKSE VS. OCCASIONELE ROKERS | SPLIT NAAR TYPE TABAK

Bijna 6 op de 10 rokers, roken binnen het halfuur na opstaan hun eerste sigaret. De lagere sociaaleconomische klasse rookt vaker al binnen de 5 minuten.

TIJDSTIP EERSTE SIGARET

STOPPEN MET ROKEN

3

Stichting tegen Kanker

De intentie om te stoppen met roken is aanwezig bij meer dan 6 op de 10 rokers, maar meestal niet om onmiddellijk actie te ondernemen. De intentie is even groot dan in 2019, maar toch iets minder die direct actie willen ondernemen.

INTENTIE OM TE STOPPEN MET ROKEN

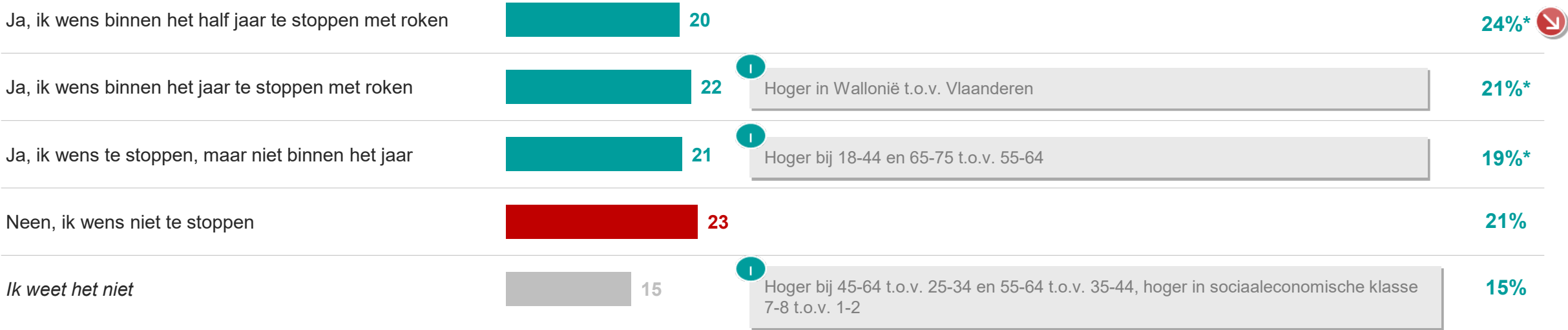
% WENST TE STOPPEN MET ROKEN

63%

2019: 64%

WANNEER STOPPEN?

Bijna 1 op 2 van de huidige (en recent gestopte) rokers hebben een serieuze stoppoging ondernomen, maar iets meer dan de helft rookt weer na 3 maanden. 17% kan aanzien worden als succesvolle ex-roker (> 1 jaar gestopt).

POGING ONDERNOMEN OM TE STOPPEN MET ROKEN IN DE AFGELOPEN 2 JAAR

% POGING ONDERNOMEN STOPPEN MET ROKEN

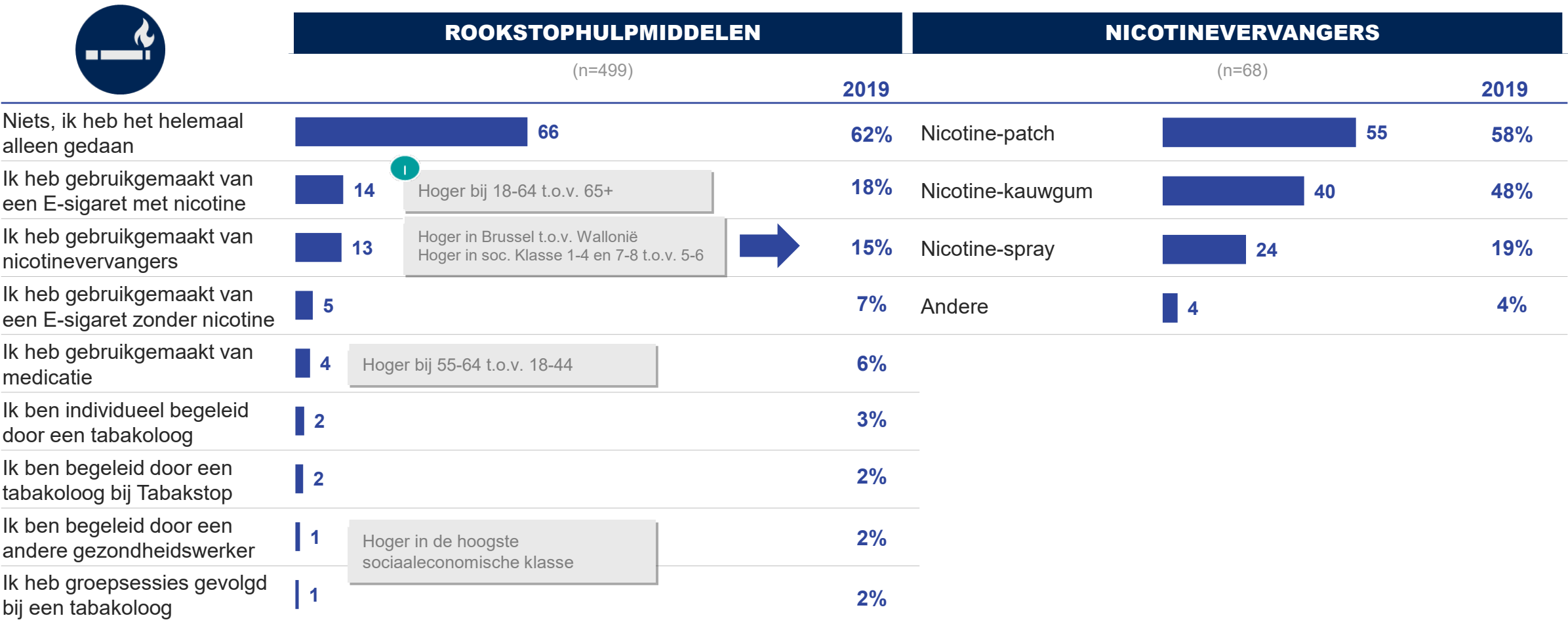
48%

2019: 49%

AANTAL POGINGEN			TERMIJN ROOKVRIJ		
(n=499)			(n=499)		
2019			2019		
1 keer	34	37%	Minder dan een week	21	21%
2 keer	35	40%	Tussen een week en 3 maanden	31	36%
3 keer	15	13%	Tussen 3 en 6 maanden	22	19%
4 keer of meer	11	7%	Tussen 6 maanden en een jaar	9	10%
Weet het niet	4	4%	Meer dan een jaar	17	16%

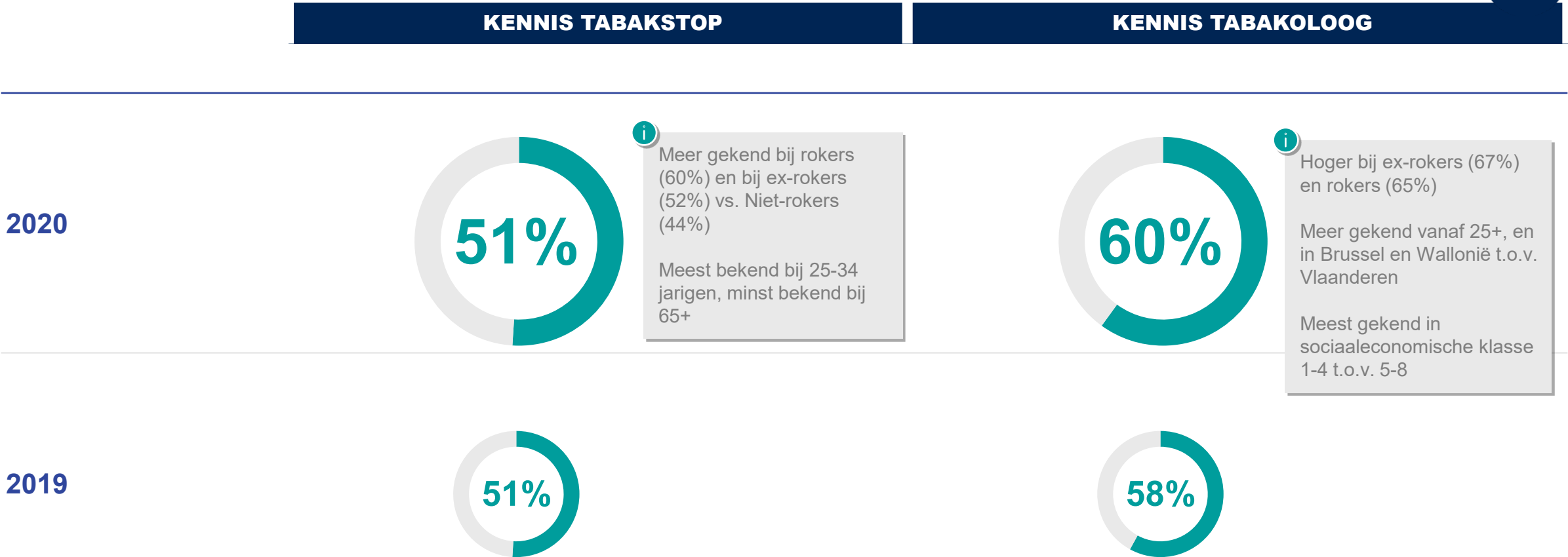
2 op 3 personen die recent geprobeerd hebben te stoppen met roken hebben dit helemaal alleen gedaan. De elektronische sigaret met nicotine en nicotinevervangers zijn de meest gebruikte rookstophulpmiddelen. Bij de nicotinevervangers is de nicotine-patch het populairst. Dit is gelijklopend met 2019.

ROOKSTOPHULPMIDDELEN

1 op 2 Belgen geeft aan tabakstop te kennen, voornamelijk vanaf 25+ en bij (ex-) rokers. 3 op 5 weet wat een tabakoloog is, dit zijn ook de (ex-)rokers en Belgen in de hogere sociaaleconomische klasse.

KENNIS TABAKSTOP EN TABAKOLOOG: % JA

Wie aangeeft een tabakoloog te kennen, kan er effectief de juiste invulling aan geven.

KENNIS TABAKOLOOG – VERBATIMS

NET CORRECTE INVULLING BEGRIP: 92%

Helpt u stoppen met roken maar neemt ook onderliggende problematiek mee zoals roken door verveling. Zoekt samen de beste manier voor jou om te stoppen en om je gedrag te veranderen.”

Begeleid mensen bij het stoppen en/of verminderen van roken, door samen stappenplannen te ontwikkelen, alternatieve gedragingen aan te bieden, ...”

Een tabakoloog is een begeleider voor een persoon dat wilt stoppen met roken maar zelf niet de kracht heeft om het volledig af te maken. Een tabakoloog zal persoonlijke manieren zoeken voor steun te maken in de rookstoppende patient.”

Coaching om te stoppen met roken. All Round: van inzicht in waarom je rookt, tot algemene informatie, tot een plan op maat.”

De mensen die wensen te stoppen met roken helpen en middelen bespreken om hen te steunen. Ik weet van ondervinding dat men kan stoppen met roken als men zelf wil en de motivatie er is.”

Begeleiden van personen die willen stoppen met roken. Zij bekijken waar welke persoon het meest mee gebaat is, nl pleisters, pilletjes, hypnose...”

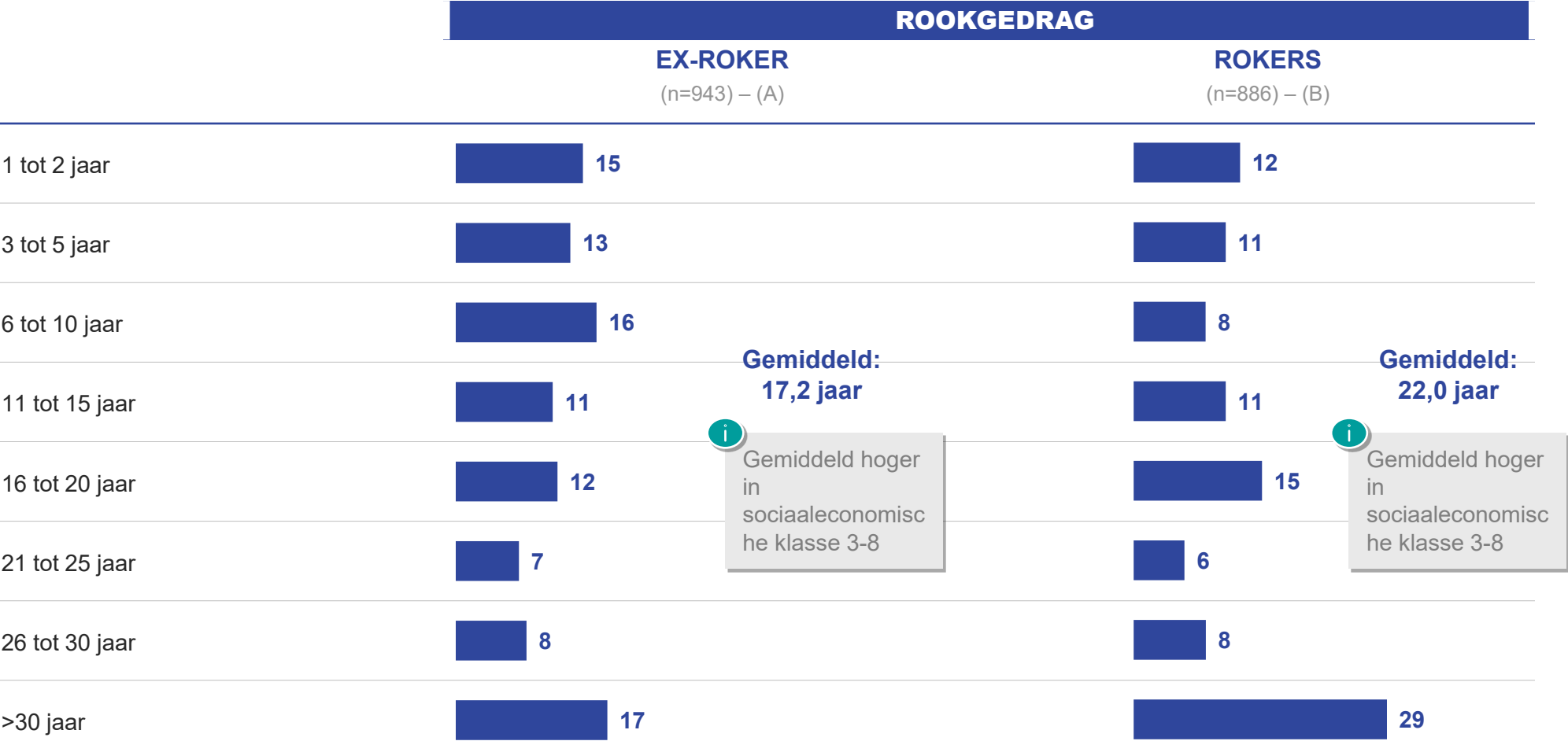
Doet begeleiding van mensen die willen stoppen met roken via een afbouwprogramma.”

Een roker begeleiden met het stoppen van roken. De mechanismen van het roken uitleggen en hoe de verslaving werkt. De verschillende manieren uitleggen hoe er kan gestopt worden.”

Een gestopte roker heeft gemiddeld 17 jaar gerookt. Bij de huidige rokers rookt bijna 3 op 10 al langer dan 30 jaar.

TIJDSDUUR ROKEN

DAMPEN

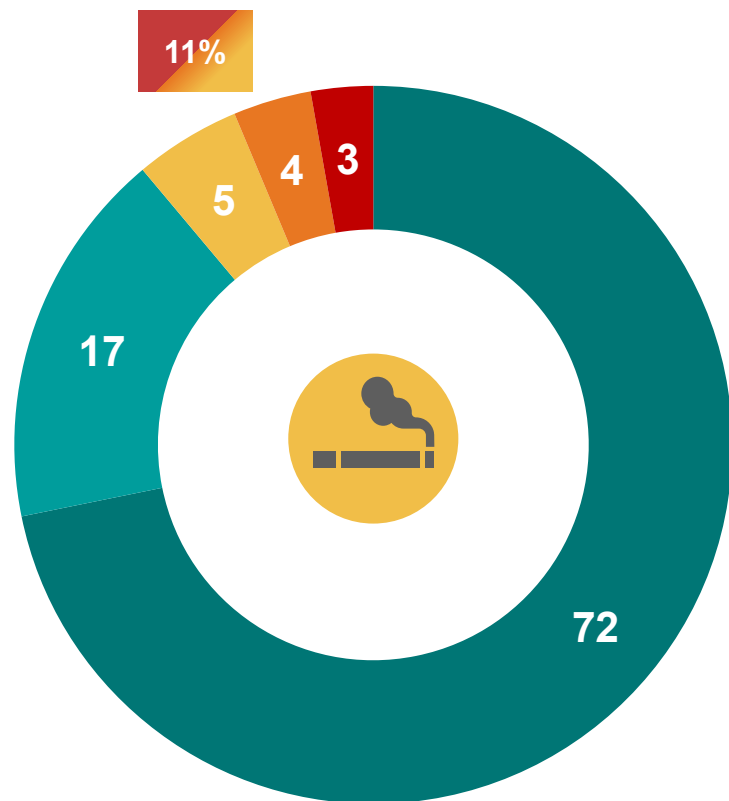
4

Stichting tegen Kanker

7 op de 10 Belgen hebben nog nooit gedampt, 1 op 10 doet het (af en toe).

OVERZICHT DAMPGEDRAG

- Dagelijks gebruiker e-sigaret
- Wekelijks gebruiker
- Occasioneel gebruiker e-sigaret (minder dan wekelijks)
- Ex-gebruiker e-sigaret
- Niet-gebruiker e-sigaret

i

Gebruikers zijn vaker:

Mannen

Bevinden zich in:

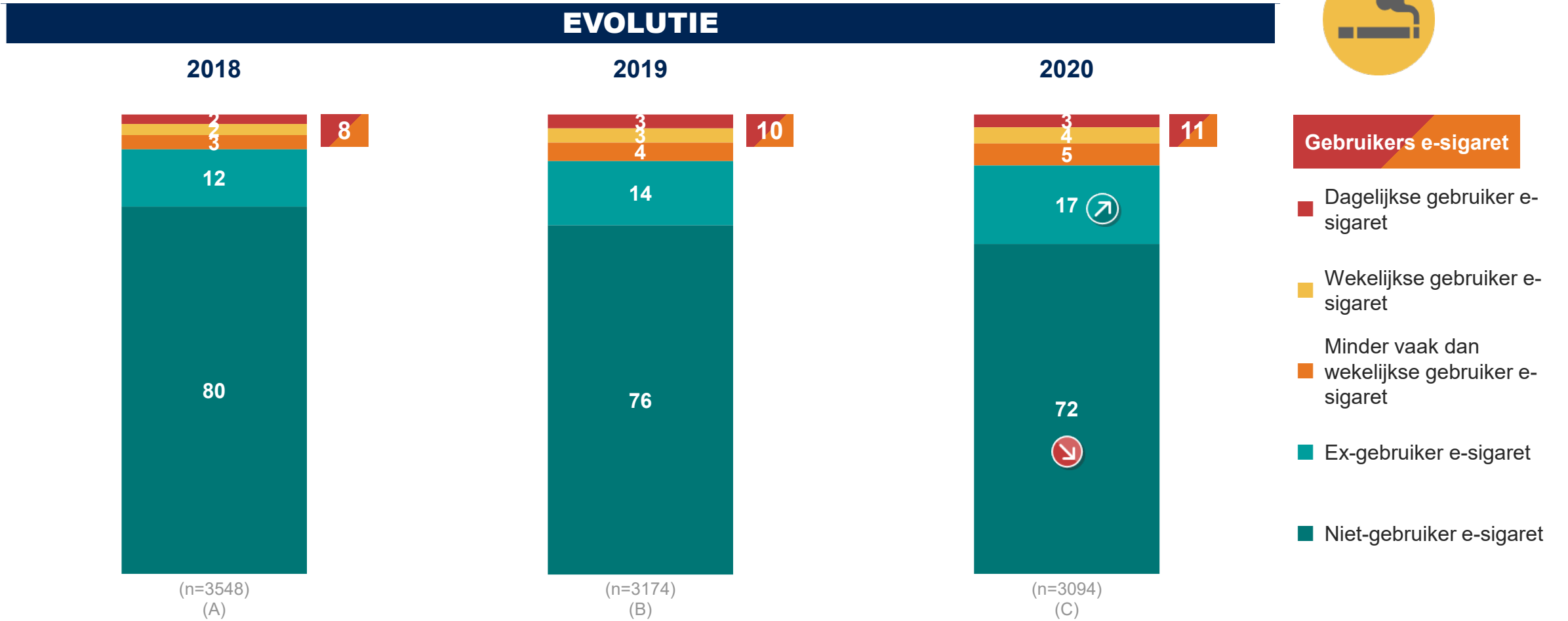
leeftijdscategorie 18-44 jaar

Komend uit:

Brussel

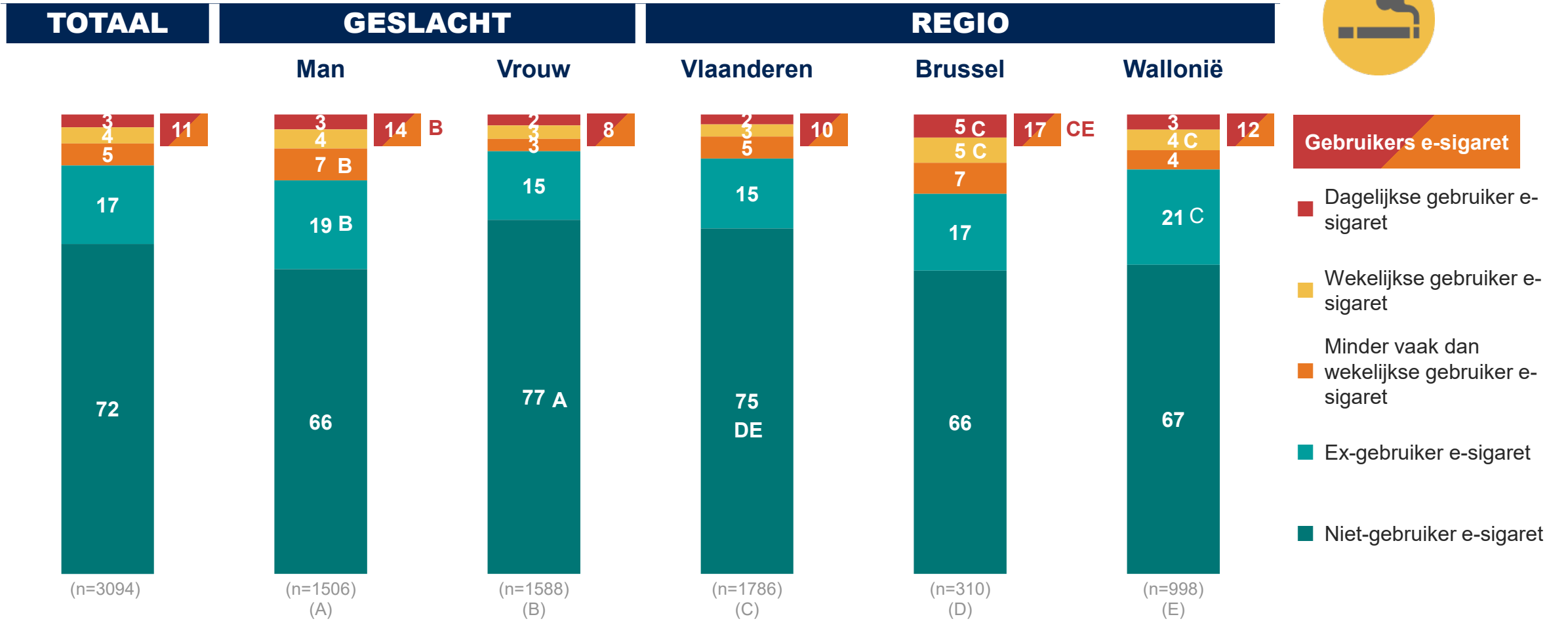
Het aantal dampers blijft stabiel, al zijn er meer Belgen die al eens een elektronische sigaret hebben geprobeerd.

OVERZICHT DAMPGEDRAG | EVOLUTIE

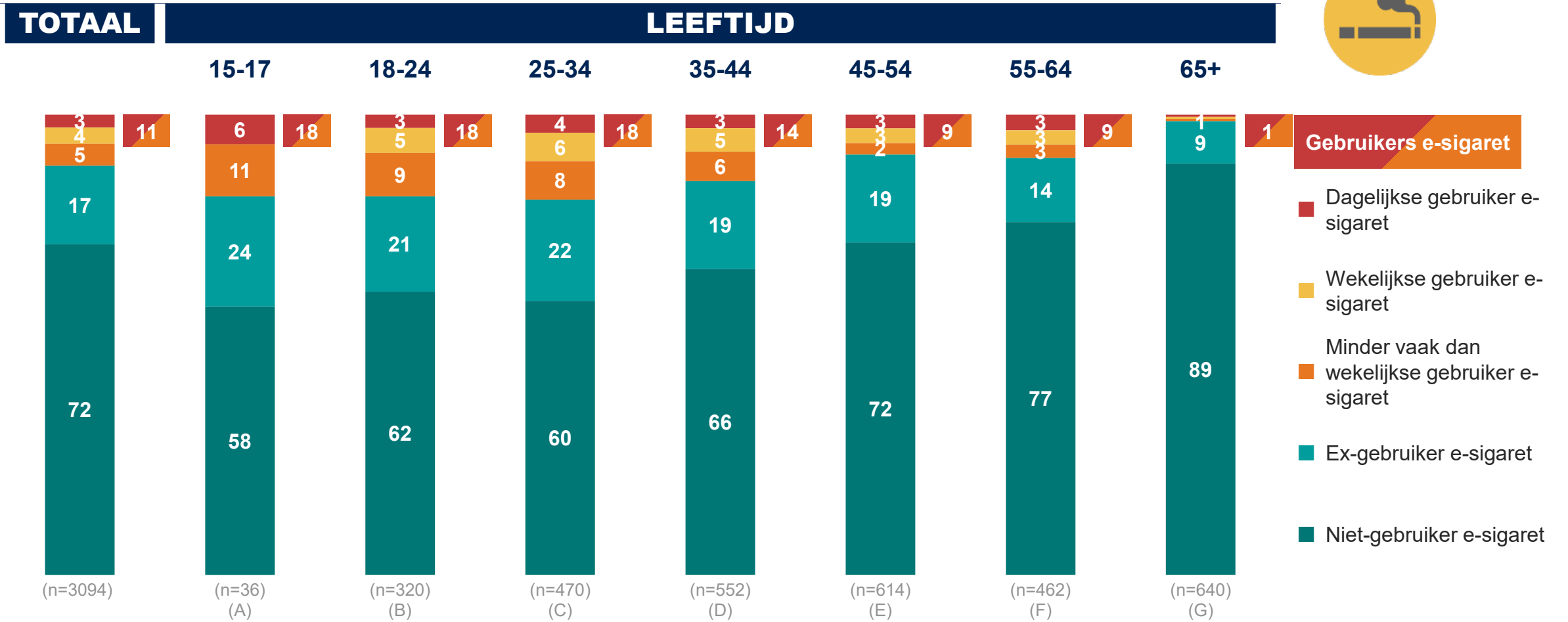
Mannen dampen vaker, dit is ook het geval in Brussel in vergelijking met Vlaanderen en Wallonië.

OVERZICHT DAMPGEDRAG | SPLIT NAAR GESLACHT & REGIO

Hou ouder, hoe lager het gebruik van een elektronische sigaret. Bij 65+ zijn er bijna geen gebruikers van de elektronische sigaret.

OVERZICHT DAMPGEDRAG | SPLIT NAAR LEEFTIJD

Dampers verkiezen een elektronische sigaret met nicotine en combineren vaak met andere tabaksproducten. Dampers gaan er ook meer van uit dat dit even schadelijk is dan het roken van andere tabaksproducten.

GEBRUIK ELEKTRONISCHE SIGARET

% DAMPERS

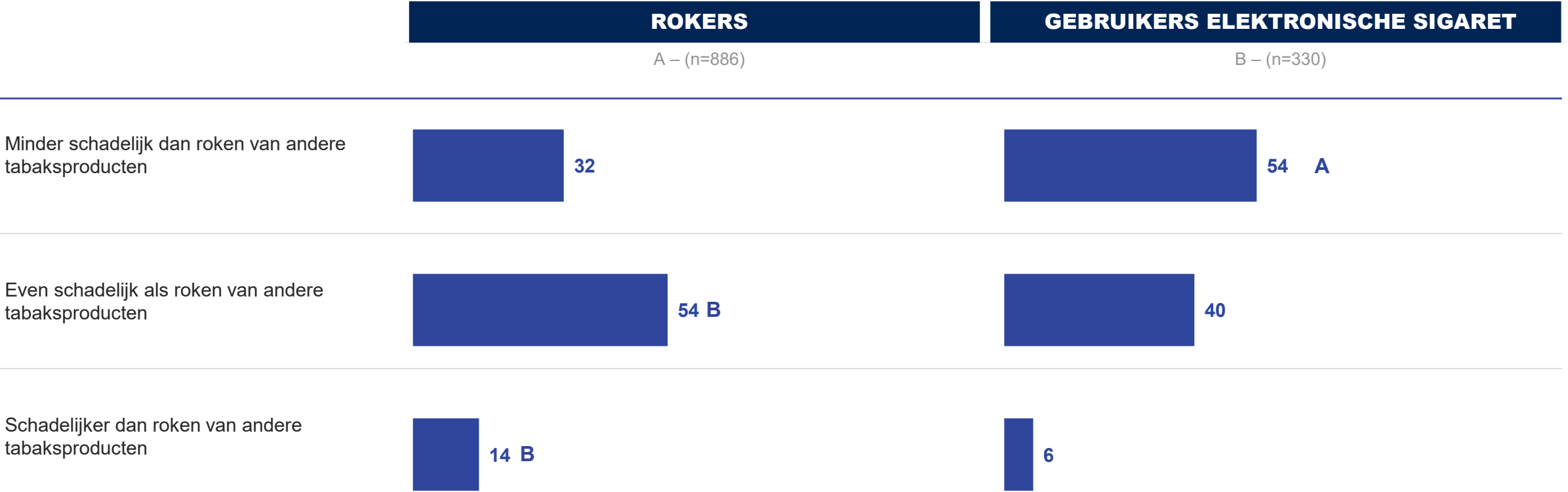

2019: 10%

TYPE ELEKTRONISCHE SIGARET?		VOLLEDIG OVERGESCHAKELD?		ELEKTRONISCHE SIGARET SCHADELIJK?	
2019		2019		2019	
Met nicotine	55	60	Volledig overgeschakeld	17	36
Zonder nicotine	29	27	Niet volledig overgeschakeld (combinatie met andere tabaksproducten)	75	58
Beide	16	14	Nooit andere tabaksproducten gebruikt	8	5

Rokers zijn meer overtuigd dat een elektronische sigaret even schadelijk of zelfs schadelijker is dan het roken van andere tabaksproducten.

SCHADELIJKHEID ELEKTRONISCHE SIGARET

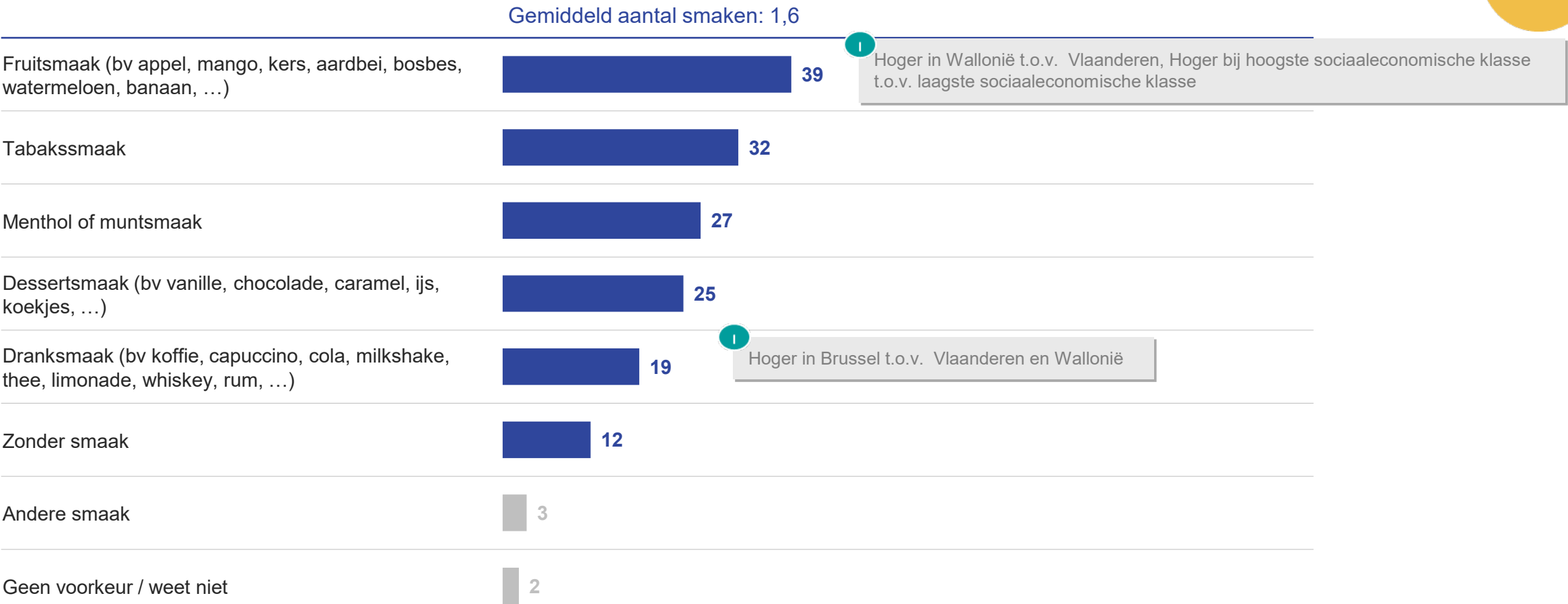
Stoppen met roken of minder roken zijn de voornaamste redenen om de elektronische sigaret te gebruiken. Er is ook een grote groep die het heeft geprobeerd uit nieuwsgierigheid, maar uiteindelijk toch is gestopt. Ex-gebruikers zijn zich iets meer bewust van het schadelijke karakter van de elektronische sigaret t.o.v. 2019.

REDENEN GEBRUIK ELEKTRONISCHE SIGARET

	GEBRUIKERS ELEKTRONISCHE SIGARET			
	EX-GEBRUIKERS (n=520) – (A)	2019	HUIDIGE GEBRUIKERS (n=330) – (B)	2019
Om te stoppen met roken	35 B	31	27	30
Gewoon uit nieuwsgierigheid of omdat ik dampen leuk vind/vond	27 B	32	20	17
Om minder te roken	26	29	37 A	35
Omdat het minder schadelijk is dan klassiek roken	15 	23	27 A	31
Om te roken in situaties of op locaties waar niet mag gerookt worden	10	8	21 A	19
Omdat het goedkoper is dan klassiek roken	8	10	16 A	21
Andere reden	5	6	3	2

4 op 10 dampers verkiezen een fruitsmaak, 1 op 3 gaat voor een tabakssmaak. Men beperkt zich meestal tot 1 of 2 smaken.

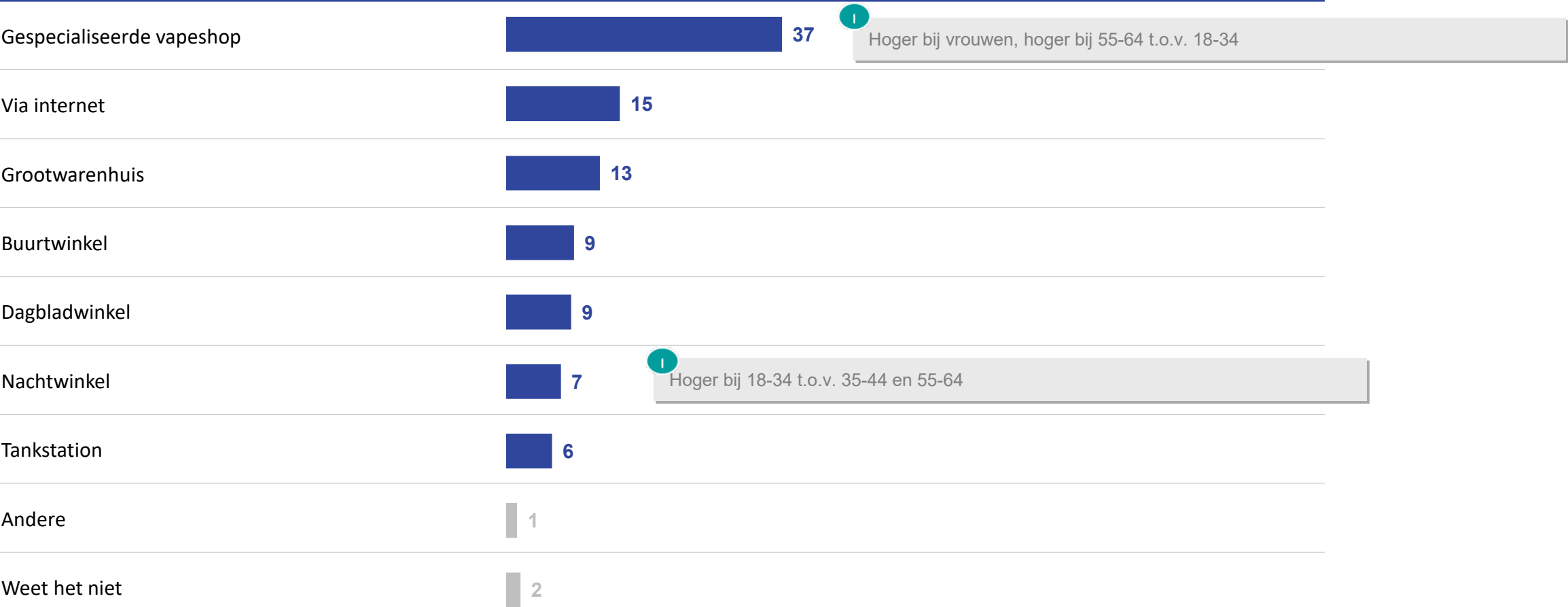
SMAAKVOORKEUR ELEKTRONISCHE SIGARET

De gespecialiseerde vapeshop is de plaats bij uitstek om een elektronische sigaret aan te kopen.

PLAATS AANKOOP LAATSTE E-SIGARET

STOPPEN MET DAMPEN

5

Stichting tegen Kanker

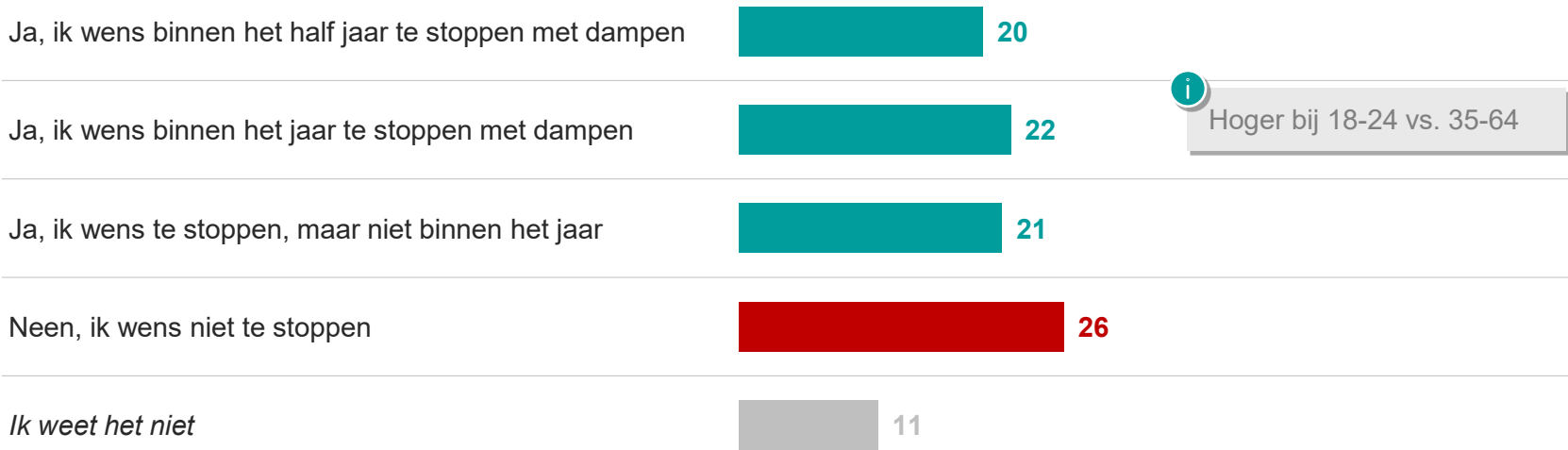
63% van de dampers willen wel stoppen met dampen, maar 2 op 3 gunnen zichzelf nog een jaar of langer om het effectief te doen.

INTENTIE OM TE STOPPEN MET DAMPEN

% WENST TE STOPPEN MET DAMPEN

WANNEER STOPPEN MET DAMPEN?

Bijna de helft van de dampers (en recente gestopte) hebben een poging ondernomen om te stoppen met dampen. 1 op 4 is er effectief in geslaagd meer dan een jaar te stoppen.

POGING ONDERNOMEN OM TE STOPPEN MET DAMPEN IN DE AFGELOPEN 2 JAAR

% POGING ONDERNOMEN STOPPEN MET DAMPEN

AANTAL POGINGEN		TERMIJN DAMPVRIJ	
n=308		n=308	
1 keer	39	Minder dan een week	19
2 keer	24	Tussen een week en 3 maanden	27
3 keer	17	Tussen 3 en 6 maanden	22
4 keer of meer	10	Tussen 6 maanden en een jaar	9
Weet het niet	9	Meer dan een jaar	24

35% bij ex-gebruikers
7% bij huidige gebruikers

ROOKVRIJE OMGEVINGEN

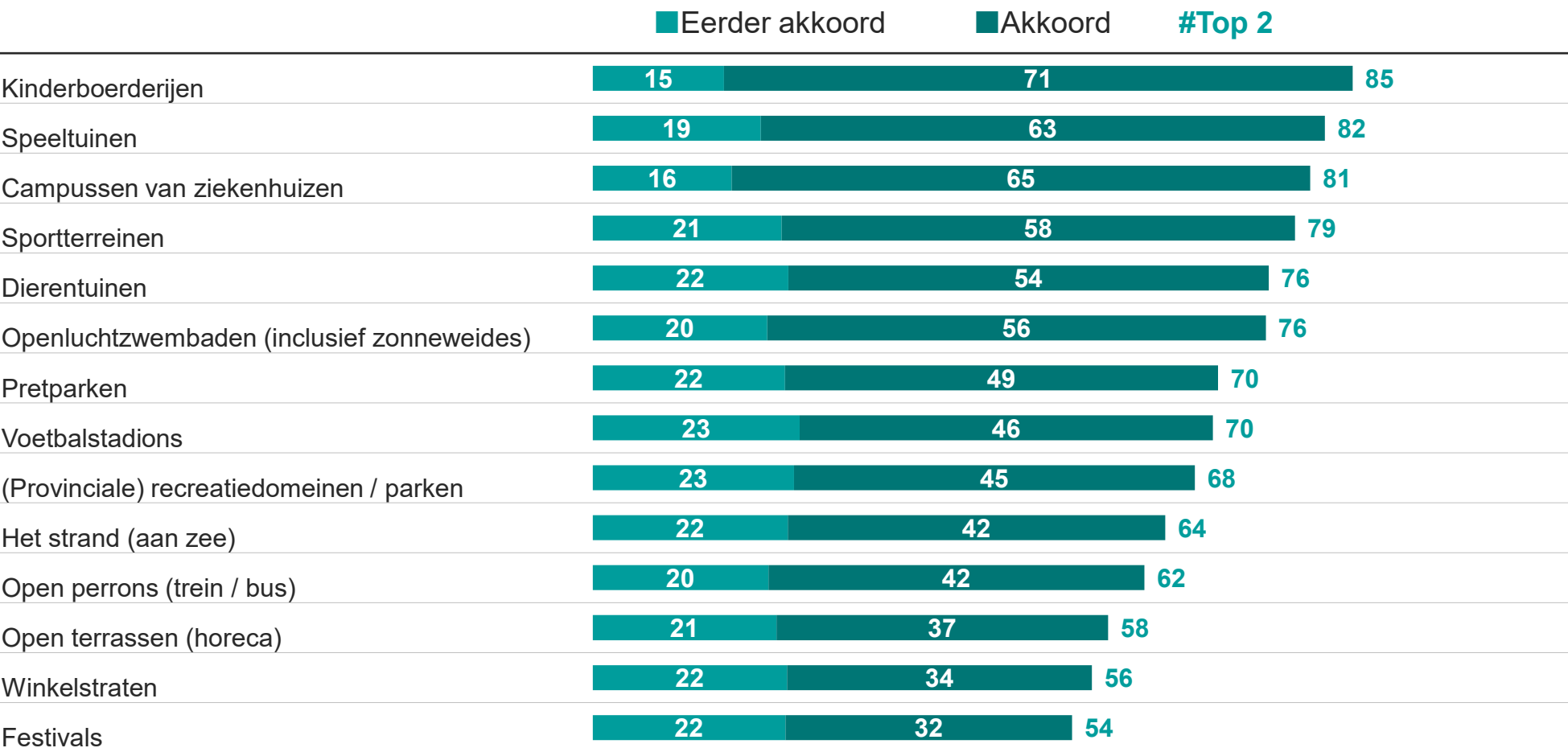
6

Stichting tegen Kanker

Meer dan de helft van de omgevingen dienen voor 7 op de 10 Belgen rookvrij te zijn.

ROOKVRIJE OMGEVINGEN

i Vrouwen meer overtuigd dat kinderboerderijen, speeltuinen, ziekenhuiscampussen, sportterreinen, dierentuinen en recreatiedomeinen rookvrij moeten zijn

i 65+ zijn vaker ook meer overtuigd t.o.v. die jongere leeftijden

i Hoogste sociaaleconomische klasse meer overtuigd dan laagste sociaaleconomische klasse

Niet-rokers zijn veel sterker overtuigd voor rookvrije omgevingen dan ex-rokers en zeker dan rokers. Het draagvlak voor rookvrije omgevingen is ook beduidend groter bij ex-rokers in vergelijking met rokers en dit voor alle omgevingen.

ROOKVRIJE OMGEVINGEN - % TOP 2 (AKKOORD + EERDER AKKOORD)

	TOTAAL	ROKERS		
		NIET-ROKERS	EX-ROKERS	ROKERS
	(n=3094)	(n=1265) – (A)	(n=943) – (B)	(n=886) – (C)
Kinderboerderijen	85	87 C	87 C	81
Speeltuinen	82	86 C	84 C	75
Campussen van ziekenhuizen	81	86 C	83 C	70
Sportterreinen	79	84 BC	81 C	69
Dierentuinen	76	83 BC	77 C	64
Openluchtwembaden	76	84 BC	76 C	63
Voetbalstadions	70	76 BC	71 C	58
Pretparken	70	79 BC	73 C	54
recreatiedomeinen / parken	68	78 BC	68 C	52
Het strand (aan zee)	64	77 BC	66 C	44
Open perrons (trein / bus)	62	73 BC	65 C	43
Open terrassen (horeca)	58	75 BC	57 C	34
Winkelstraten	56	68 BC	57 C	38
Festivals	54	67 BC	53 C	35

De meerderheid van de Belgen wenst dat andere winkelketens ook stoppen met het verkopen van tabaksproducten. Dit zijn voornamelijk de niet-rokers waar 7 op 10 voorstander is, maar ook reeds 1 op 3 rokers is voorstander.

VERKRIJGBAARHEID TABAKSPRODUCTEN

Naar het voorbeeld van Kruidvat, wenst u dat ook andere winkelketens stoppen met het verkopen van tabaksproducten?

			Niet-rokers (n=1265) – (A)	Ex-rokers (n=943) – (B)	Rokers (n=886) – (C)
Ja	57	i 18-24 jarigen wensen meer dat winkelketens tabaksproducten verkopen t.o.v. 25-75 Hoogste sociaaleconomische klasse (1-2) wenst die ook meer dan de andere sociaaleconomische klassen.	72 BC	59 C	32
Nee	24	i Vlamingen wensen minder in vergelijking met Brussel en Wallonië	13	21 A	45 AB
Weet het niet	19	i 55-64 jarigen hebben niet echt een standpunt in vergelijking met de andere leeftijdscategorieën.	15	20 A	23 A

7 op 10 Belgen gaan ermee akkoord dat tabaksproducenten hun verantwoordelijkheid dienen te nemen (heffing betalen, overheidsboodschap meegeven).

VERKRIJGBAARHEID / ZICHTBAARHEID TABAKSARTIKELEN (% TOP 2)

	Eerder akkoord	Akkoord	#Top 2
De tabaksproducenten moeten verplicht worden tot het betalen van een heffing waarmee kosten omtrent roken betaald kunnen worden	24	46	70
De tabaksproducenten moeten verplicht worden om binnenin de verpakking van tabaksproducten een overheidsboodschap mee te geven	26	43	69
Tabaksartikelen mogen in de winkel niet zichtbaar getoond worden	24	36	61
De rookkamers in ziekenhuizen moeten afgeschaft worden	17	41	58
De leeftijd voor het mogen aankopen van tabakswaaren moet van 18 jaar opgetrokken worden naar 21 jaar	19	37	56
Er zou een verbod op sigarettenautomaten moeten komen	19	36	55
Roltabak zou even duur moeten worden als de sigaretten	19	33	52
De prijs van een pakje sigaretten moet omhoog	15	36	51
In België zijn er veel verkooppunten voor tabakswaaren. Het aantal verkooppunten zou moeten gereduceerd worden	21	29	50
De rookkamers in de horeca moeten afgeschaft worden	16	29	45
De rookkamers op de werkplaats moeten afgeschaft worden	16	26	41
De verkoop van tabaksartikelen zou geheel verboden moeten worden	17	22	39

Niet-rokers sterker overtuigd dat tabaksproducenten hun verantwoordelijkheid moeten opnemen, alsook dat tabaksartikelen niet zichtbaar zouden mogen getoond worden. Slechts 1 op 2 niet-rokers vindt dat tabak in het geheel verboden dient te worden.

VERKRIJGBAARHEID / ZICHTBAARHEID TABAKSARTIKELEN (% TOP 2)

	ROKERS					
	NIET-ROKERS		EX-ROKERS		ROKERS	
	(n=1265) – (A)		(n=943) – (B)		(n=886) – (C)	
De tabaksproducenten moeten verplicht worden tot het betalen van een heffing waarmee kosten omtrent roken betaald kunnen worden	78	BC	71	C	57	
De tabaksproducenten moeten verplicht worden om binnenin de verpakking van tabaksproducten een overheidsboodschap mee te geven	76	BC	70	C	56	
Tabaksartikelen mogen in de winkel niet zichtbaar getoond worden	72	BC	62	C	44	
De rookkamers in ziekenhuizen moeten afgeschaft worden	65	C	63	C	42	
De leeftijd voor het mogen aankopen van tabakswaren moet van 18 jaar opgetrokken worden naar 21 jaar	64	BC	54	C	48	
Er zou een verbod op sigarettenautomaten moeten komen	68	BC	57	C	34	
Roltabak zou even duur moeten worden als de sigaretten	64	BC	55	C	32	
De prijs van een pakje sigaretten moet omhoog	68	BC	55	C	23	
In België zijn er veel verkooppunten voor tabakswaren. Het aantal verkooppunten zou moeten gereduceerd worden	62	BC	51	C	30	
De rookkamers in de horeca moeten afgeschaft worden	52	BC	47	C	32	
De rookkamers op de werkplaats moeten afgeschaft worden	51	BC	43	C	26	
De verkoop van tabaksartikelen zou geheel verboden moeten worden	49	BC	38	C	25	

Wallonië heeft een iets meer uitgesproken mening t.o.v. de verkrijgbaarheid van tabaksartikelen dan Vlaanderen.

VERKRIJGBAARHEID / ZICHTBAARHEID TABAKSARTIKELEN (% TOP 2)

	GESLACHT		REGIO		
	Man (n=1506) – (A)	Vrouw (n=1588) – (B)	Vlaanderen (n=1786) – (C)	Brussel (n=310) – (D)	Wallonië (n=998) – (E)
De tabaksproducenten moeten verplicht worden tot het betalen van een heffing waarmee kosten omtrent roken betaald kunnen worden	71	69	67	70	76 A
De tabaksproducenten moeten verplicht worden binnenin de verpakking van tabaksproducten een overheidsboodschap mee te geven	68	69	64	73 A	76 A
Tabaksartikelen mogen in de winkel niet zichtbaar getoond worden	60	62	58	64	66 A
De rookkamers in ziekenhuizen moeten afgeschaft worden	59	57	61 BC	52	53
De leeftijd voor het mogen aankopen van tabakswaaren moet van 18 jaar opgetrokken worden naar 21 jaar*	55	58	55	55	59 A
Er zou een verbod op sigarettenautomaten moeten komen	55	56	54	55	57
Roltabak zou even duur moeten worden als de sigaretten	53	52	53	55	51
De prijs van een pakje sigaretten moet omhoog	52	50	53 C	52	47
In België zijn er veel verkooppunten voor tabakswaaren. Het aantal verkooppunten zou moeten gereduceerd worden	48	51	51	46	49
De rookkamers in de horeca moeten afgeschaft worden	46	43	46	44	44
De rookkamers op de werkplaats moeten afgeschaft worden	41	41	44 C	43	36
De verkoop van tabaksartikelen zou geheel verboden moeten worden	40	38	39	36	40

65-plussers zijn sterker gekant tegen rookkamers (in het ziekenhuis en in de horeca).

VERKRIJGBAARHEID / ZICHTBAARHEID TABAKSARTIKELEN (% TOP 2)

	LEEFTIJD						
	15-17 (n=36) – (A)	18-24 (n=320) – (B)	25-34 (n=470) – (C)	35-44 (n=552) – (D)	45-54 (n=614) – (E)	55-64 (n=462) – (F)	65+ (n=640) – (G)
De tabaksproducenten moeten verplicht worden tot het betalen van een heffing waarmee kosten omtrent roken betaald kunnen worden	63	66	68	70	73 B	69	72
De tabaksproducenten moeten verplicht worden binnenin de verpakking van tabaksproducten een overheidsboodschap mee te geven	69	70	67	65	68	70	72 D
Tabaksartikelen mogen in de winkel niet zichtbaar getoond worden	69	63 F	67 EFG	63 F	59 F	52	60 F
De rookkamers in ziekenhuizen moeten afgeschaft worden	60	58	56	54	55	54	66 ^{BCDE} _F
De leeftijd voor het mogen aankopen van tabakswaaren moet van 18 jaar opgetrokken worden naar 21 jaar*	68	60 F	59 F	58 F	57 F	51	53
Er zou een verbod op sigarettenautomaten moeten komen	58	61 EF	56	54	52	50	57 F
Roltabak zou even duur moeten worden als de sigaretten	58	56 F	51	56 F	52 F	46	52
De prijs van een pakje sigaretten moet omhoog	51	58 CDEF	50	49	50	45	54 F
In België zijn er veel verkooppunten voor tabakswaaren. Het aantal verkooppunten zou moeten gereduceerd worden	67 DEF	56 DEF	53 F	48 F	48 F	39	50 F
De rookkamers in de horeca moeten afgeschaft worden	42	48 F	44	44	44	38	51 CDEF
De rookkamers op de werkplaats moeten afgeschaft worden	34	41	42	40	42	38	46 DF
De verkoop van tabaksartikelen zou geheel verboden moeten worden	46	46 DEFG	44 FG	38 F	39 F	31	37 F

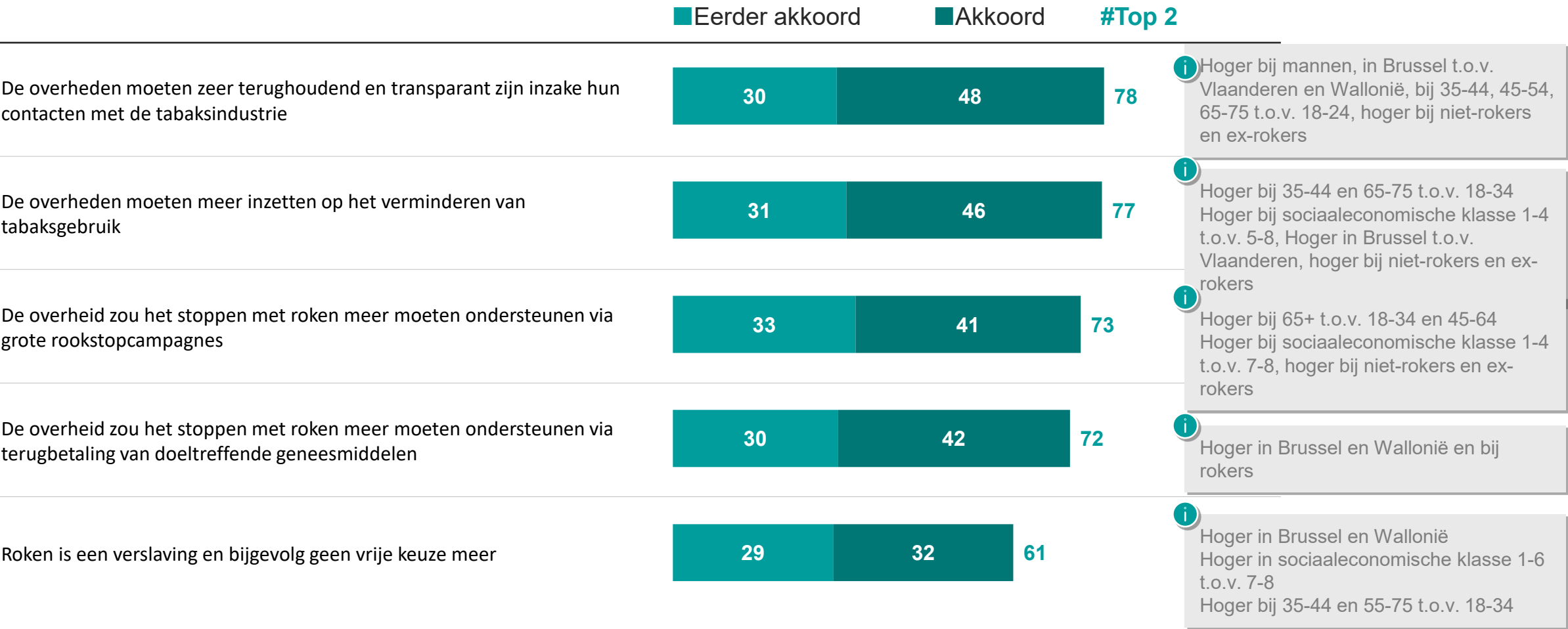
Algemeen is de hoogste sociaaleconomische klasse meer voor regels die roken kunnen verminderen.

VERKRIJGBAARHEID / ZICHTBAARHEID TABAKSARTIKELEN (% TOP 2)

	SOCIAALECONOMISCHE KLASSE			
	Klasse 1-2 (n=883) – (A)	Klasse 3-4 (n=675) – (B)	Klasse 5-6 (n=795) – (C)	Klasse 7-8 (n=756) – (D)
De tabaksproducenten moeten verplicht worden tot het betalen van een heffing waarmee kosten omtrent roken betaald kunnen worden	77 BCD	70 D	67	64
De tabaksproducenten moeten verplicht worden binnenin de verpakking van tabaksproducten een overheidsboodschap mee te geven	70	71	67	68
Tabaksartikelen mogen in de winkel niet zichtbaar getoond worden	65 CD	63	58	58
De rookkamers in ziekenhuizen moeten afgeschaft worden	60	59	57	55
De leeftijd voor het mogen aankopen van tabakswaaren moet van 18 jaar opgetrokken worden naar 21 jaar*	56	57	56	58
Er zou een verbod op sigarettenautomaten moeten komen	59 CD	55	53	54
Roltabak zou even duur moeten worden als de sigaretten	62 BCD	51	48	47
De prijs van een pakje sigaretten moet omhoog	58 BCD	52	47	47
In België zijn er veel verkooppunten voor tabakswaaren. Het aantal verkooppunten zou moeten gereduceerd worden	54 BCD	49	48	47
De rookkamers in de horeca moeten afgeschaft worden	48 CD	47	42	42
De rookkamers op de werkplaats moeten afgeschaft worden	45 CD	44 D	39	38
De verkoop van tabaksartikelen zou geheel verboden moeten worden	39	40	37	39

De grote meerderheid vindt dat de overheid transparant moet zijn over hun contacten met de tabaksindustrie en moet inzetten op het verminderen van tabaksgebruik. Rokers verwachten meer ondersteuning via de terugbetaling van doeltreffende geneesmiddelen om te stoppen met roken.

ANDERE OVERHEIDSMAATREGELEN (% TOP 2)

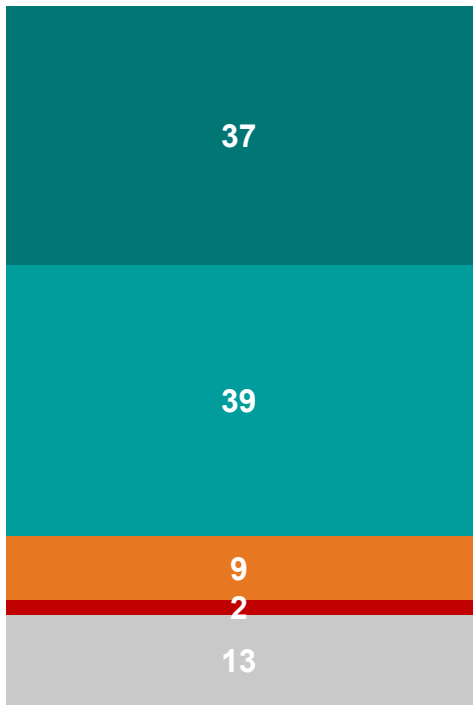
Overtuiging voor de andere overheidsmaatregelen licht gedaald.

ANDERE OVERHEIDSMAATREGELEN (% TOP 2) - EVOLUTIE

	ROOKGEDRAG		
	2018 (n=3548) – (A)	2019 (n=3174) – (B)	2020 (n=3094) – (C)
De overheden moeten zeer terughoudend en transparant zijn inzake hun contacten met de tabaksindustrie	83	82	78
De overheden moeten meer inzetten op het verminderen van tabaksgebruik	-	-	77
De overheid zou het stoppen met roken meer moeten ondersteunen via grote rookstopcampagnes	78	77	73
De overheid zou het stoppen met roken meer moeten ondersteunen via terugbetaling van doeltreffende geneesmiddelen	74	74	72
Roken is een verslaving en bijgevolg geen vrije keuze meer	63	65	61

Men staat totaal niet positief t.o.v. de tabaksindustrie.

MENING TABAKSINDUSTRIE

(n=3094)

76

2019: 75%

2018: 80%

i Negatiever beeld bij:
18-24, 35-54 en 65-75 jaar t.o.v.
35-44 jarigen
In Wallonië t.o.v. Vlaanderen
Hogere sociaaleconomische
klasse (1-4) t.o.v. lagere
sociaaleconomische klasse (5-
8)
Hoger bij niet-rokers t.o.v. ex-
rokers en rokers, en bij ex-
rokers t.o.v. rokers

- Zeer negatief
- Eerder negatief
- Eerder positief
- Zeer positief
- Weet het niet

Ongeveer 1 op 6 geeft aan kennis te hebben van generatie rookvrij, een lichte stijging in vergelijking met 2019. Kinderen rookvrij laten opgroeien is voor bijna iedereen een evidentie.

GENERATIE ROOKVRIJ

% KENNIS GENERATIE ROOKVRIJ

Vrouwen zijn nog bezorgder over de toekomst voor hun kinderen en dus sterkere voorstander van generatie rookvrij. Vlaanderen gelooft evenzeer in het recht voor kinderen om rookvrij op te groeien, maar is minder te vinden voor Generatie rookvrij of de realisatie ervan.

MENING GENERATIE ROOKVRIJ (GR) (% TOP 2) | SPLIT NAAR GESLACHT & REGIO

	GESLACHT		REGIO		
	Man (n=1506) – (A)	Vrouw (n=1588) – (B)	Vlaanderen (n=1786) – (C)	Brussel (n=310) – (D)	Wallonië (n=998) – (E)
Kinderen moeten het recht hebben om rookvrij op te groeien (d.w.z. vrij van tabaksrook en beschermd tegen de verleiding om te beginnen roken)	84	91 B	88	86	88
In het nieuwe regeerakkoord moeten er afspraken gemaakt worden die bijdragen aan de Generatie Rookvrij	71	75 B	70	77 C	78 C
Het streven naar een rookvrije generatie (“Generatie Rookvrij”) spreekt mij aan en ik wil mij daar zelf voor inzetten	69	74 B	68	80 C	77 C
Het is mogelijk om op termijn een Generatie Rookvrij te realiseren	62	60	57	65 C	68 C

35-plussers zijn meer van mening dat kinderen het recht hebben om rookvrij op te groeien.

MENING GENERATIE ROOKVRIJ (GR) (% TOP 2) | SPLIT NAAR LEEFTIJD

	LEEFTIJD						
	15-17 (n=36) – (A)	18-24 (n=320) – (B)	25-34 (n=470) – (C)	35-44 (n=552) – (D)	45-54 (n=614) – (E)	55-64 (n=462) – (F)	65+ (n=640) – (G)
Kinderen moeten het recht hebben om rookvrij op te groeien (d.w.z. vrij van tabaksrook en beschermd tegen de verleiding om te beginnen roken)	79	81	82	88 BC	91 ABC	89 BC	93 ABCDF
In het nieuwe regeerakkoord moeten er afspraken gemaakt worden die bijdragen aan de Generatie Rookvrij	76	73	76	76	71	71	72
Het streven naar een rookvrije generatie (“Generatie Rookvrij”) spreekt mij aan en ik wil mij daar zelf voor inzetten	64	75 F	74 F	74 F	71	68	72
Het is mogelijk om op termijn een Generatie Rookvrij te realiseren	69	60	65 E	64 E	57	59	60

De mening is sterker bij de hoogste sociaaleconomische klasse (1-2) t.o.v. de laagste sociaaleconomische klasse (7-8)

MENING GENERATIE ROOKVRIJ (GR) (% TOP 2) | SPLIT NAAR SOCIAALECONOMISCHE KLASSE

	SOCIAALECONOMISCHE KLASSE			
	Klasse 1-2 (n=883) – (A)	Klasse 3-4 (n=675) – (B)	Klasse 5-6 (n=795) – (C)	Klasse 7-8 (n=756) – (D)
Kinderen moeten het recht hebben om rookvrij op te groeien (d.w.z. vrij van tabaksrook en beschermd tegen de verleiding om te beginnen roken)	91 CD	89 D	87 D	83
In het nieuwe regeerakkoord moeten er afspraken gemaakt worden die bijdragen aan de Generatie Rookvrij	76	72	72	71
Het streven naar een rookvrije generatie (“Generatie Rookvrij”) spreekt mij aan en ik wil mij daar zelf voor inzetten	76 CD	75 D	70	67
Het is mogelijk om op termijn een Generatie Rookvrij te realiseren	67 BCD	61	58	58

KENNIS AFVAL SIGARETTEN

7

Stichting tegen Kanker

Kennis niet-biologisch afbreekbaarheid sigaretten is vrij beperkt (hoger bij rokers en ex-rokers). Het concept van de zakasbaskje is ook niet echt gekend, maar men is grote voorstander om deze effectief te verplichten (meer voorstanders bij ouderen en personen die niet (meer) roken).

KENNIS SIGARETTEN EN ZAKASBAKJES

% KENNIS FILTER NIET BIOLOGISCH AFBREEKBAAR

i Kennis hoger bij mannen (57%), in Wallonië (58%), hogere sociaaleconomische klasse (1-2: 60%, 3-4: 59%) en bij rokers (56%) en ex-rokers (60%)

% KENNIS ZAKASBAKJES

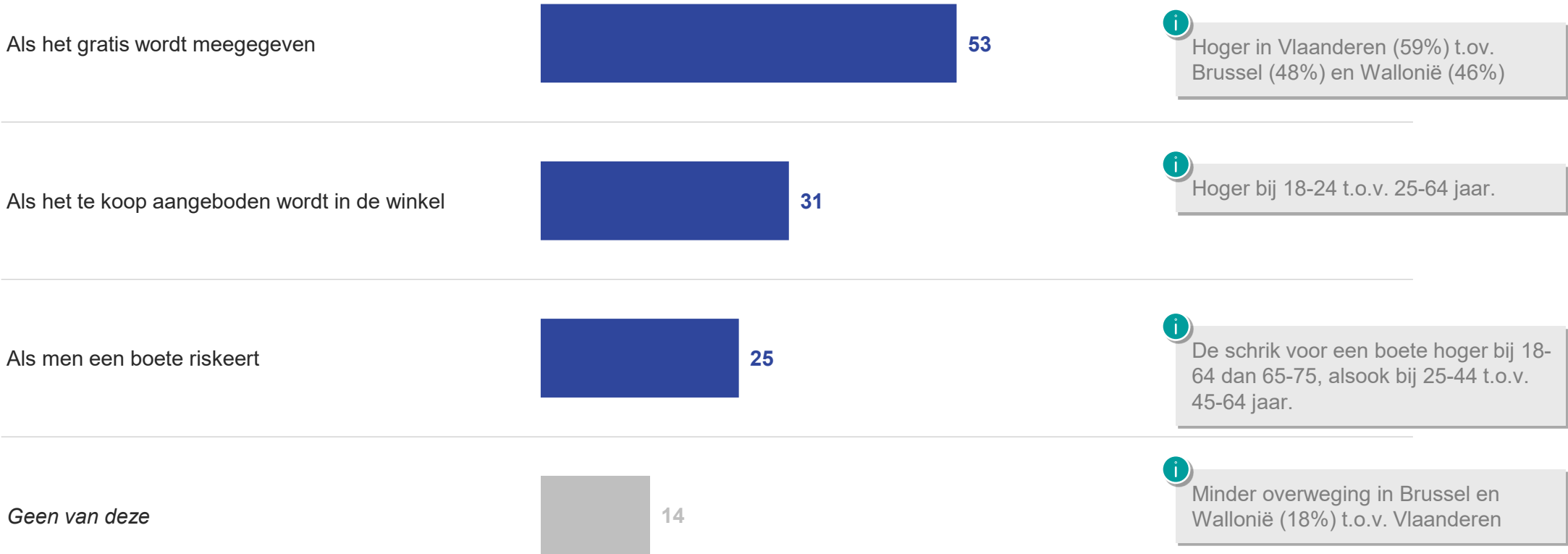
i Kennis hoger bij oudere leeftijdsgroepen (25+), in Brussel en Wallonië, bij rokers t.o.v ex-rokers en niet-rokers, hoger bij ex-rokers vs. Niet-rokers

i Vrouwen zijn meer voor een verplichting (85% vs. 78%), 65-75 jarigen (behalve t.o.v. 45-54), Wallonië (86%); sociaaleconomische klasse 1-2 t.o.v. 5-8, en bij niet-rokers en ex-rokers t.o.v. rokers.

Het gratis aanbieden van de zakasbakjes zou voor 1 op 2 rokers een reden zijn om deze effectief te gebruiken. Bereidheid lager in Brussel en Wallonië.

BEREIDHEID VOOR ROKERS TOT DRAGEN ZAKASBAKJE

De elektronische sigaret wordt maar in de helft van de gevallen gerecycleerd, deze wordt even vaak gewoon in de vuilbak gegooid. Bij de ouderen deze 3 op de 4 keer wel gerecycleerd.

WEGWERP GEWOONTE BIJ KAPOTTE ELEKTRONISCHE SIGARET

Wat doe je met je elektronische sigaret als deze kapot gaat of als je deze niet meer zou gebruiken?

18-44 jaar (57%) gooit deze vaker in de vuilbak t.o.v. 55-64 jaar (28%)

LONGKANKER- SCREENING

8

Stichting tegen Kanker

Longkankerscreening wordt aanzien als een zeer goed initiatief, maar niet iedereen is op de hoogte. Gekeken naar de twee belangrijkste groepen, zien we dat ex-rokers meer op de hoogte zijn (6 op 10) dan roker (53%) maar toch is er een grote ruimte voor verbetering.

LONGKANKERSCREENING

LONGKANKERSCREENING GOED INITIATIEF

84%

Geen verschillen op subgroepen

2019

84%

OP DE HOOGTE LONGKANKERSCREENING

54%

Hoger bij:
55-75 jarigen t.o.v. 15-54 jarigen
Ex-rokers (59%) vs. Rokers (53%) en
niet-rokers (52%)

51%

Grote bereidheid om deel te nemen aan longkankerscreening. 2 op 3 zou zich laten begeleiden om te stoppen met roken als een CT-scan zou worden aangeboden.

BEREIDHEID DEELNAME GRATIS DEELNAME ONDERZOEK

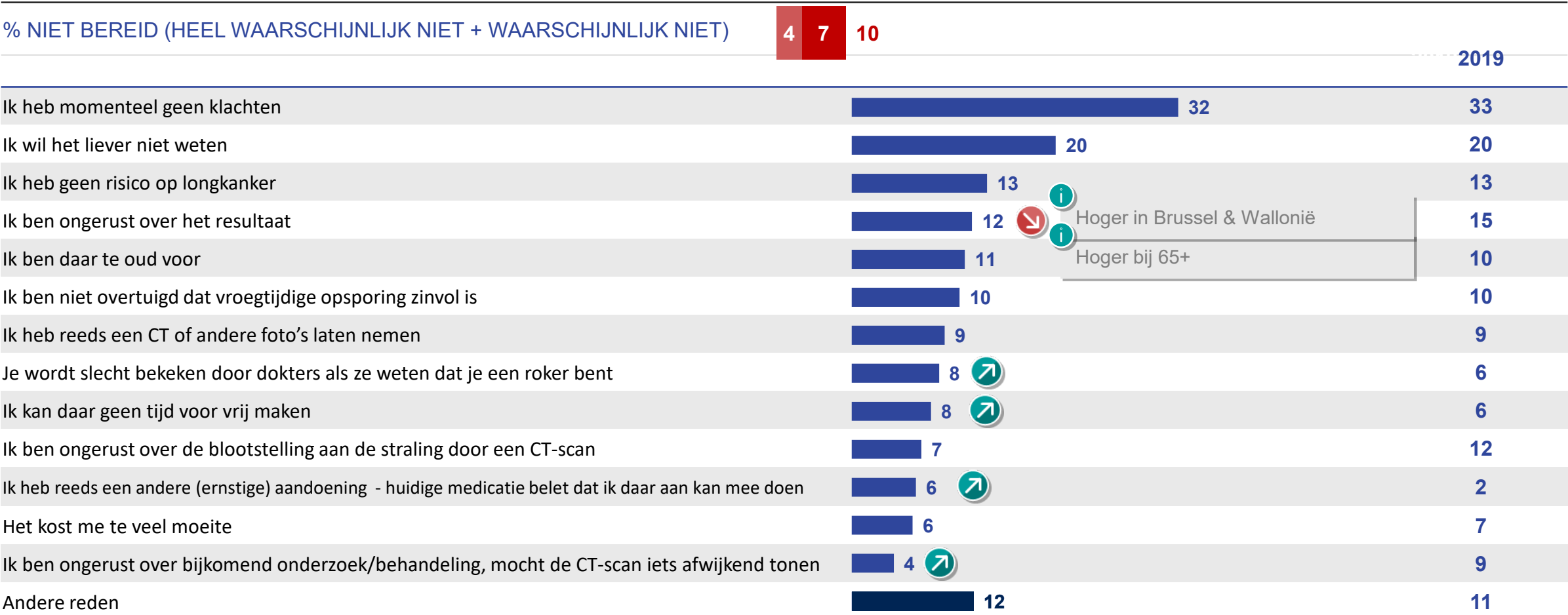
LATEN BEGELEIDEN OM TE STOPPEN MET ROKEN BIJ AANBOD CT-SCAN

Basis: Rokers en ex-rokers (n=1829) – Rokers met bereidheid tot deelnemen (n=725)
Vraag: Q28. Indien een CT-scan van de longen voor vroegtijdige opsporing van longkanker gratis aan u zou worden aangeboden, zou u dan deelnemen?
Q29. Meer dan 8 op 10 van alle longkankers wordt veroorzaakt door roken. Als u een CT-scan van de longen voor vroegtijdige opsporing van longkanker zou worden aangeboden, zou u dan bereid zijn u te laten begeleiden om te stoppen met roken?

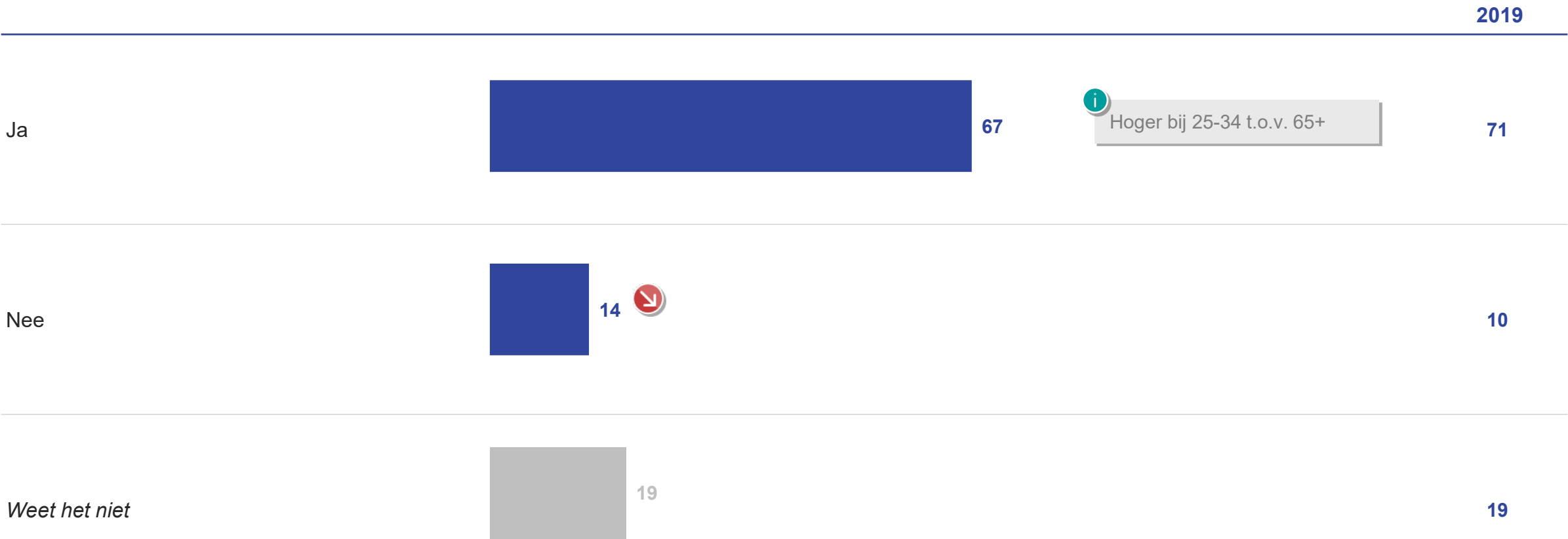
1 op 3 geeft aan niet te willen deelnemen omdat ze op dit moment geen hinder ondervinden, 1 op 5 wil het niet weten (mogelijks door de kans op slecht nieuws). Dit is gelijklopend met 2019.

GEEN BEREIDHEID TOT DEELNAME GRATIS DEELNAME ONDERZOEK

2 op de 3 zou zich laten begeleiden om te stoppen met roken als ze een CT-scan aangeboden krijgen.

BEREIDHEID TOT BEGELEIDING BIJ STOPPEN MET ROKEN

CONCLUSIES

9

Stichting tegen Kanker

CONCLUSIES

29% van de Belgen rookt.

29% van de Belgen geeft aan te roken, 1 op 5 rookt zelfs dagelijks. Dit is hoger dan de voorgaande jaren in dit onderzoek, maar ligt in lijn met de kankerbarometer (Ipsos, 2019, 16-70 jaar) waarbij er 27% aangaf te roken.

1

De penetratie rokers is groter bij mannen, bij Belgen tussen 25-64 (die ook vaker dagelijks roken) personen uit Brussel en Wallonië, en bij Belgen uit de lagere sociaaleconomische klasse.

De leeftijdsgroep 55-64 is een risicogroep, deze bevat veel (dagelijkse) rokers en deze roken gemiddeld per dag (18) ook veel meer sigaretten.

Gewone sigaretten zijn het meest in trek, het grootwarenhuis de plaats bij uitstek om deze te kopen.

Gewone sigaretten worden het meest gebruikt door vrouwen, 65-plussers en door Belgen in de hoogste sociale klasse. Mannen verkiezen vaker de elektronische sigaret terwijl rol-of maaktabak meer is weggelegd voor de laagste sociaaleconomische klasse.

2

Om deze sigaretten (of roltabak) te kopen gaat men het vaakst naar het grootwarenhuis of de dagbladwinkel. Mannen gaan vaker naar een nachtwinkel.

Intentie (zonder echte actie) aanwezig om te stoppen met roken.

63% van de rokers geeft aan te willen stoppen met roken, maar slechts een kleine 1 op 3 wil dit effectief binnen het halfjaar realiseren. 48% geeft aan recent (afgelopen 2 jaar) een poging te hebben ondernomen (de overgrote meerderheid zelfs meermaals) maar slechts 17% daarvan kan aanzien worden als een succesvolle ex-roker (langer dan 1 jaar gestopt).

3

CONCLUSIES

4

Rokers proberen vaak op hun eigen te stoppen

2 op 3 rokers die een recente stoppoging hebben ondernomen geven aan dit op eigen houtje te hebben gedaan. De e-sigaret met nicotine en nicotinevervangers (voornamelijk de patch en de kauwgum) zijn de eerste hulpmiddelen waarop men beroep doet als men toch hulp wil. Een tabakoloog is vrij gekend bij rokers (65%) maar weinig geconsulteerd bij wie recent heeft proberen stoppen met roken.

5

11% van de Belgen dampt

11% van de Belgen geeft aan te dampen, de meerderheid doet dit minder dan dagelijks. 7 op 10 heeft nog nooit gedampt. Mannen dampen vaker, net zoals Belgen van 18-44 jaar. In de leeftijdscategorie 65+ vinden we zo goed als geen dampers. Dampers gebruiken vaker de variant met nicotine en combineren vaak met andere tabaksproducten.

Huidige dampers zien het als een stap om minder te roken, terwijl bij ex-gebruikers dit ook effectief bijdroeg tot het stoppen met roken. De intentie om te stoppen met dampen is zeker aanwezig, maar net zoals bij het roken is men niet geneigd om direct tot actie over te gaan (20% hiervan wil slechts binnen het half jaar stoppen).

6

1 op 2 dampers heeft al een poging ondernomen om te stoppen

De helft van de dampers heeft de afgelopen 2 jaar een poging ondernomen om te stoppen met dampen. Het overgrote deel heeft dit slechts 1 keer geprobeerd. 1 op 4 is erin geslaagd langer dan een jaar dampvrij te zijn.

CONCLUSIES

Groot draagvlak voor rookvrije omgevingen en andere overheidsmaatregelen m.b.t. roken

Kinderboerderijen, speeltuinen en campussen van ziekenhuizen vormen de top 3 van omgevingen waarvan Belgen het meest aangeven dat ze rookvrij moeten zijn. Deze overtuiging is groter bij vrouwen, de oudere generatie en bij personen uit de hoogste sociaaleconomische klasse. Het draagvlak om veel omgevingen rookvrij te maken is het grootst bij niet-rokers, maar ook ex-rokers staan hier meer voor open dan rokers.

7 7 op 10 Belgen vinden dat tabaksproducenten hun verantwoordelijkheid moeten opnemen (heffingen, overheidsboodschap meegeven). Dit is wederom sterk gedreven door de niet-rokers. Het effectief verbieden van de verkoop van tabak in het algemeen, is een idee dat reeds aangenomen is bij 4 op de 10 Belgen (5 op 10 bij niet-rokers, 1 op 4 bij rokers).

De overheid moet ook zeer transparant zijn (in de contacten met de tabaksindustrie) en inzetten op de vermindering van tabaksgebruik. Rokers zijn meer overtuigd dat de overheid het stoppen van roken (door terugbetaling van doeltreffende geneesmiddelen) moet ondersteunen.

Het beeld van de Belg t.o.v. de tabaksindustrie is nog niet veranderd, 3 op 4 heeft een zeer negatief beeld.

8 Generatie Rookvrij

De kennis van generatie rookvrij is beperkt (16%) maar al iets hoger dan in 2019. Het allerbelangrijkste is dat zo goed als alle Belgen vinden dat kinderen het recht moeten hebben om rookvrij op te groeien.

CONCLUSIES

Longkankerscreening goed initiatief

84% van de Belgen vindt longkankerscreening een goed initiatief. De kennis omtrent vroegtijdige opsporing (d.m.v. het uitvoeren een CT-scan) kan nog beter bij zowel rokers (59%) en ex-rokers (52%) gezien het grote belang hiervan.

9

De bereidheid tot deelname (bij gratis aanbod) is zeer groot (81%) maar slechts 2 op 3 zou bereid zijn zich te laten begeleiden om te stoppen met roken.

Wie niet bereid is, geeft het vaakst aan dat ze op dit moment geen klachten hebben of liever in het ongewisse blijven (uit schrik voor eventueel slecht nieuws).

THANK YOU!

ANTOON VAN DER STEICHEL

Senior Client Service Director

✉ Antoon.VanDerSteichel@ipsos.com

☎ +32 9 216 22 33

TIM DAELEMANS

Research Consultant

✉ Tim.daelemans@ipsos.com

☎ +32 9 216 22 70

Stichting tegen Kanker

GAME CHANGERS

**BE
SURE.
MOVE
FASTER.**

GAME CHANGERS

ABOUT IPSOS

Ipsos is the third largest market research company in the world, present in 90 markets and employing more than 18,000 people.

Our research professionals, analysts and scientists have built unique multi-specialist capabilities that provide powerful insights into the actions, opinions and motivations of citizens, consumers, patients, customers or employees. Our 75 business solutions are based on primary data coming from our surveys, social media monitoring, and qualitative or observational techniques.

“Game Changers” – our tagline – summarizes our ambition to help our 5,000 clients to navigate more easily in our deeply changing world.

Founded in France in 1975, Ipsos is listed on the Euronext Paris since July 1st, 1999. The company is part of the SBF 120 and the Mid-60 index and is eligible for the Deferred Settlement Service (SRD).

ISIN code FR0000073298, Reuters ISOS.PA,
Bloomberg IPS:FP
www.ipsos.com

GAME CHANGERS

In our world of rapid change, the need for reliable information to make confident decisions has never been greater.

At Ipsos we believe our clients need more than a data supplier, they need a partner who can produce accurate and relevant information and turn it into actionable truth.

This is why our passionately curious experts not only provide the most precise measurement, but shape it to provide True Understanding of Society, Markets and People.

To do this we use the best of science, technology and know-how and apply the principles of security, simplicity, speed and substance to everything we do.

So that our clients can act faster, smarter and bolder.
Ultimately, success comes down to a simple truth:
You act better when you are sure.